NATIONAL LIBRARY OF CANADA
Collection Development Branch
395 Wellington Str. Order sect.
Ottawa, Ont.
K1A ON4

National Library Bibliothèque nationale
JUN 1981 JUNE
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

B103/e 123/1

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

Nr. 25 (1636) 1981 | NELJAPÄEVAL, 25. JUUNIL — THURSDAY, JUNE 25 | XXXII aastakäik

5000 KÄIS TALLINNA FESTIVALIL

Pühapäeval lõppes Tallinna Festival '81 mida külastas 5000 inimest. Juba paar tundi enne pidustuste algust neljapäeval oli Eesti Maja õu autodest täidetud ja kui algas „Miss Tallinn" valimine, siis hiljem tulnud pidid leppima fuajeega.

Tänavune Tallinna Festival on peamiselt kahe eesti noore Jaak Järve ja Peter Agur'i töö ja saavutus, kes organiseerisid pidustuste juhtkonna, mille alusmüüri moodustas skautüksus Lembitu Malev oma suure perega.

NAITUSED JA VÕISTLUSED

Eesti Maja oli vana Tallinna motiividel dekoreeritud Ants Vommi poolt. Suures saalis toimusid pidustuste peaesinemised. Keskmises saalis asus söökla, all kohvikus oli „Kapa Keller" kabareega. Väike saal oli Kunstide Keskuse kasutamiseks, kus näidati ka peale väljapanekute ESTO '80 diapositiive. Skautlike noorte näituse olid organiseerinud skautmasterid Bruno Lindre ja Valter Piigli. Skautmaster Boris Kulli kogu andis ülevaate skautlusest, mida võisime esimest korda näha Torontos. Kunstnik Otto Rannamäe oli maitsekalt ülesseadnud oma puutööde näituse mis kujunes järjekordselt väga populaarseks. Samas ruumis Alfred Kuus ja Peeter Laaniste demonstreerisid oma valmistatud kandleid.

Eesti Maja siselaskerajal toimusid laskevõistlused Voldemar Kana juhtimisel, lauatennis — korona korraldajaks oli Paul Kako ja malemängu korraldas järjekordselt Lembit Joselin. Tänavuse Tallinna Festivali silmapaistvaks ürituseks oli „Miss Tallinna" valimine, mida korraldasid Kadi Kaljuste ja Piret Komi.

Köök ja toitlustamine toimus Hilja Jukkumi juhtimisel. Toidu soovijaid oli rohkem kui suudeti serveerida esimesel õhtul. Baaris töötasid Erik Luksepa ja Peeter Vilde hoole all Lembitu „Lelled", Kalju ja Endel Leis ja Valden Sadul. Kõik oli valmis kui ilmusid esimesed külalised. „Mungad" serveerisid agaralt jooke mis peaks tunduvalt kaasa aitama Tallinna Festivali majanduslikule edule, kui arvestada odavat pääsme hinda, mis oli pool Caravani omast.

EESKAVA

Pidustused avas lühikese sissejuhatusega Tallinna linna volikogu esimees Jaak Järve sooviga, et kõik külalised saaksid oma vahel tuttavateks ja tõeliselt naudiksid eesti pidu. (Avatalitusel oleks siiski tahtnud Jaak Järvet näha pidulikumas riietuses. „Blue jeans" ja „swet shirt" sobivad rohkem töömehele aga mitte Tallinna Festivali pidulikule avamisele.)

Päevakohase kõne pidas Heino Jõe. Esimese numbrina esinesid „Ritmika" võimlejad Häirivalt mõjus liiga vali saatemuusika. Urmas Kärner New Yorgist oma laulu ja kitarrimänguga oli ära teeninud suure aplausi.

Kalev Estienne esinemine oli huvitav ja sobiv õhtule, kuid Kungla rahvatantsijate sama pikka programmi ja võimlejaid pidi saalitäis rahvast kaks korda jälgima, mis mõjus väsitavalt. Paula Jussila esines palli ja lindiga soolonumbrites. Roy Madalvee flöödil ja Heinar Medri klaveril kuulusid kontsertsaali oma esinemisega. (Häirivalt mõjus rahva kõnesumin saali tagaosast. Roy ja Heinari esinemine oleks pidanud olema esimene number Tallinna Festivali pidulikuks sissejuhatuseks.)

„MISS TALLINNA" VALIMINE

Õhtu kõrgpunktiks kujunes „Miss Tallinna" valimine. Kurva teatena mõjus Kay Tülli ära jäämine tuulerõugete tõttu. Kadi Kaljuste avas ürituse ja tutvustas Reet Marten-Sehri, kes andis ülevaate noortest neidudest ja kogenult juhtis valimist. Zhürii koosseisu kuulusid Paul

(Järg. lk. 3)

„Miss Tallinn '81" Riina Kaunismaa sai lindi Helle Leitham'ilt („Miss Esto '80"). Vasakul teadustaja Reet Marten-Sehr.

Foto — Elna Kungla

Rahvapidu andis suurima ülejäägi

ESTO-80 VABASTATI MAKSUST

ESTO-80 peakomitee arutas 15. mail Stokholmis ka järgmiste ülemaailmsete Eesti Päevade asukoha küsimust ja Gallupi-korras sai Vancouver napi enamuse, kusjuures aga tõsteti esile asjaolu, et pidustustel sõitjate sugulased ja tuttavad asuvad siiski enamikus Torontos.

Pidustuste asukoha peab muidugi Kanada eestlaskond määrama ise, nagu ta tegigi 28. mail peetud organisatsioonide koosolekul.

Sõnavõttudes soovitati Stokholmis pidustused eraldada olümpia-aastatest, kuna nendel aastatel tekib charterlennukite puudus. 1984 toimub Los Angelese olümpia ja see ähvardab raskusi tekitada rootsi-eestlaste Kanada ESTO-le sõitmisele.

Heaks uudiseks oli koosolekul Stokholmi läänivalitsuse otsus vabastada ESTO-80 maksust, mida Peakomitee oli taotlenud.

Majanduse osas antud arvudest selgus, et pidustuse kõige tulusamaks ürituseks oli rahvapidu, mis andis tervelt 105 529 krooni ülejääki. Sellevastu kaks balli tõid aga kahju 9600 krooni. Edukas oli ka ESTO-ga ühenduses valmistatud kaupade müük, mis andis 82 000 krooni tulu, edukad olid majanduslikult ka kontserdid 12 400-kroonise ja laulupidu 12 703-kroonise ülejäägiga. Suurima ürituse, Festival Gala, tulud-kulud enamvähem katavad üksteist, paarituhandelise ülejäägiga.

EESTLANE UPPUS UJUMISEL

Möödunud nädalal uppus skautide maaala naabruses asuvasse Clearwater Lake'i Toronto elanik Karl Naarits. Ta oli külaliseks ühe kaasmaalase suvemajas. Pärast õhtust saunaskäimist läks üksinda järve ujuma ja ei pöördunud enam tagasi. Laip leiti hiljem järve põhjast.

Postistreik tulemas?

Kui lähemail päivil ei saada kokkulepet, võib tuleval nädalal Kanadas alata postiametnike streik. Sel juhul „Meie Elu" tellijad võivad lehe saada kätte „Meie Elu" talitusest Eesti Majast. Üksiknumbrid on müügil müügikohtades ja talituses.

Peaminister Fraser:

AUSTRAALIA ESIKOHAL SUHTUMISES KULTUURILISTESSE ERINEVUSTESSE

Tiiu Kroll-Simmul tõstatas Jüri Kuke küsimuse

SYDNEY — Sydney Eesti Seltsi esimees Tiiu Kroll-Simmul kasutas võimalust peaminister Malcolm Fraseri poolt korraldatud vastuvõtul etniliste gruppide juhtidele kõnelda dr. Jüri Kuke saatusest ja Austraalia valitsuse võimalikust aktsioonist sellega seoses. Ta on sellele juhtinud valitsusliikmete tähelepanu juba varem.

Peaminister võttis sõna, milles ta meenutas suuri edusamme, mis multikultuursus on Austraalias saavutanud varasema olukorraga võrreldes, kus anglo-sakse eelistati. Seetõttu oodati kord siin, et immigrandid unustaksid kõik selle, mida nad olid varem kõrgelt hinnanud ja oma algkodumaalt kaasa toonud, nagu oma keele ja kultuuri.

Austraalia peaminister Malcolm Fraser ja Sydney Eesti Seltsi esimees Tiiu Kroll-Simmul etniliste gruppide juhtidele korraldatud vastuvõtul.

Nüüd hinnatakse aga seda suurt panust, mis immigrandid on andnud Austraalia arendamisel ja meie kõigi elu rikastamisel.

Austraalia Council on andnud sel finantsaastal $487.000 etniliste kunstide edendamiseks.

Etnilistele koolidele lubati anda a. 1980 rahalist toetust, mida hakatakse maksma välja lähemal ajal.

Kavas on ka alata kõrgema hariduse tasemel 8 eri keele kursust.

Seitsme kuu eest alati uue TV kanali näol saated Sydney's ja Melbourne'is, kus kava peamiselt siinsete etnilise gruppide keeltes. Need saated on omakord rikastanud teadmiste ja arusaamadega kogu ühiskonda ja selles ongi ju mitmekultuursuse olemus.

Austraalia on maailmas esikohal oma suhtumises kultuurilistesse erinevustesse, mis on vajalik, kui arvestada meie ühiskonna karakterit. See suhtumine on meie ühiskonda tugevdanud.

Prantsusmaa sotsialistid võimule

Prantsusmaal toimunud valimistel sai presidendiks sotsialist Francois Mitterrand. Tema partei sai parlamendis enamuse, mis annab talle võimaluse täideviia valimiseeelsed lubadused pankade ja tööstuste riigistamiseks. Uue valitsuse moodustamiseks ei oleks tal nüüd vajalik koostööd otsida kommunistliku parteiga. Tõenäoliselt Mitterrand siiski võtab valitsusse mõne kommunisti. Seega oleks Prantsusmaa esimene Euroopa kaitseorganisatsiooni kuuluv riik kus kommunistid on valitsuses.

Austraalia peaministri abikaasa läti päritoluga

Mitmetel tuntud riigimeestel on perekondlikke ja päritolulisi sidemeid Balti rahvastega. Ka Austraalia peaministril Malcolm Fraser'il. Vesteldes etniliste gruppide juhtidele korraldatud vastuvõtul Sydney Eesti Seltsi esimehe Tiiu Kroll-Simmuliga, ütles pr. Fraser, et tema vanaisa on lätlane. Ta ütles ka, et talle on palju huvi pakkunud talle mõni aasta tagasi kingitud „Eesti kokaraa-

Tervitusi Võidupühaks lugejatele, ärisõpradele ja kõigile kaasmaalastele

„Meie Elu"
toimetus ja talitus

„Meie Elu" toimetus ja talitus on suletud kolmapäeval, 1. juulil Dominion Day puhul.

„MEIE ELU" — „OUR LIFE" — Estonian Weekly.
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada. M4K 2R6 — Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J., USA. Tel. (201) 262-0773.

„MEIE ELU" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada — Tel. 466-0951.

Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp., kl. 9 h. -5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 h.-8 õ. Laup. kl. 9 h.-1 p.l. „MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas — 1 a. $30.00, 6 k. $16.00, 3 k. $11.00; USA-sse — 1 a. $32.00, 6 k. $17.00, 3 k. $11.50; Ülemeremaadesse: 1 a. $36.00, 6 k. $18.00, 3 k. $12.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $14.50, 6 k. $7.25. Kiri- ja lennupostilisa USA-sse: 1 a. $16.50, 6 k. $8.25. Lennupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $32.75, 6 k. $16.40.

Üksiknumber — 55¢.

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul: esiküljel $5.00, tekstis $4.50, kuulutuste küljel $4.25.

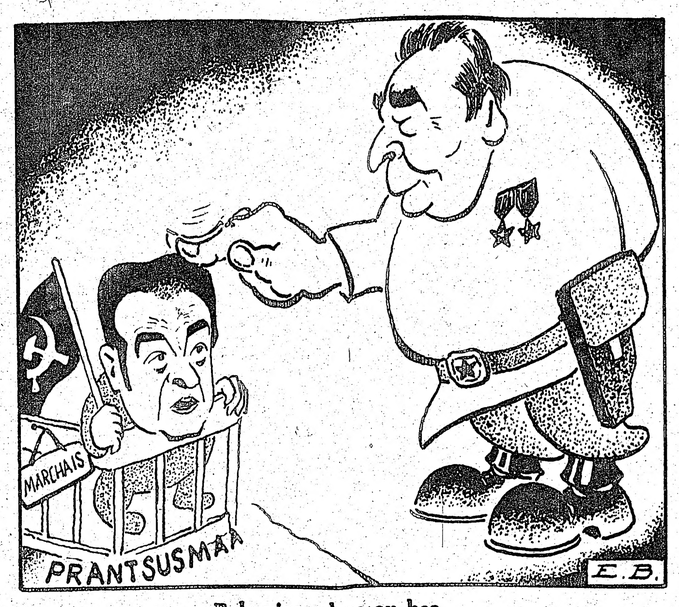

Pole viga, algus on hea . . .

KILLAMÄNGUD JA EESTI ÜHISKOND

8. augustil kogunevad eestlased teistkordselt Torontost põhjapool asuva Moonstone'i või Kuukivi mäeseljandikule killamängudeks. Ettevalmistused on käinud juba mõnda aega. Juba pauguvad haamrid killamängude sümbolehituste valmistamiseks, tehakse viimaseid proove esinemisteks, otsitakse kokku näituse-esemeid ja rahvarõivaid, proovitakse vanu rahvapäraseid tolte ja jooke ning visatakse ükstelse arvel ka heatahtlikku nalja. Rahva hulgas kõneldakse ka rohkest killapeole minekust, sest maakondlike koondiste ja rahvakunstidega viljelevate organisatsioonide liikmeskondade kaudu on ju rahva lalad hulgad kogu ettevalmistusega seotud. Nii siis kui ilm ilus, peaks Kuukivil olema rahvast külluses.

On küsitud mis on killamängude sügavam mõte. Milleks selline nimi? Mäletame kuidas skautide ja gaidide suurlaagritelt ja Lääneranniku Eesti Päevadelt võetud killamängude nimi esimese kokkutuleku eel 1978 järsku väga kontroversiaalseks muutus. Polnud korraldajail tahet üritust ja selle nime üleliigselt vaidlusobjektiks teha, kuid tahe näis tol ajal olevat mõningates ringkondades killamängude mõtet surmata. Rahvapeole jäi killamängude nimi ja killamänge on ka tõepoolest Vanas Eestis peetud! Meie nimekaim etnoloog prof. Gustav Ränk kavatses kunagi killa mõistest koguni doktoritöö kirjutada, kuid loobus sellest siiski kartuses, et kogutud andmed mõiste kohta võivad ulatuslikuks tööks väheseks jääda. Vanad kultuurivara kogujad ei osanud sellele küllaldaselt tähelepanu omistada. Isiklikult olen kohanud kahe inimesega, kes jutustasid Killamängudest. Hiljuti surnud Karl Kasekamp väitis, et tema kodutalu maa-alal Järvamaal oli killamägi, mille all poolkaares olid põlenud palkehitused. Vanarahva jutu järele olevat eestlased mäe otsas käinud nõu pidamas ja killamänge pidamas. Lastena mänginud ka nemad seal killamänge. Teine mees, vana Vabadussõja soomusronglane Adu Meri Torontost mäletab oma lapsepõlvest veel viimaseid killamänge Kihelkonnalt, Saaremaal, kuhu rahvas läinud rongkäigus.

Rohkem uurimusi oleks vaja killamängude ja killa teemal. Võibolla oleme aga selleks liiga hiljaks jäänud. Võibolla just see salapärasus on siiski meile olnud vajalik, et kõik võiksime süveneda vanade eestlaste kultuuripärandi otsingusse. Kui see nii on, siis on nime valik olnud õige ning kajastab killamängude põhilist eesmärki.

Kuigi killa või sõpruskonna mängude mõte on vana, oli see meile võõrsil uus. Just uus käsitlusviis oli vaja varem suvepäevadega tähistatud Võidupüha ja jaanipäeva riikliku ja rahvaliku mõtte jatkamiseks. Paraku tuli killamängudel sellelt tähtpäevalt siiski teisele ajale liikuda nagu ei saanud asja ka Põhja-Ameerika Eesti Päevade ja Ülemaailmsete Eesti Päevade korraldamisest sel ajal. Killamängud on siiski oma vaimsust ja virgutust meie ühiskonnale annud Eesti riigi, maakondade ja kodukohtade pildikeste esiletoomisega. Kuigi mitmed maakondlikud kokkutulekud ja organisatsioonid said palju aastaid tagasi teoks, olid killamängud ometi selleks kõige tugevamaks loorattaks praegusele maakondade tegevusele ja uutele seltsidele. Kodutulede lambid hoiavad liikvel rahva hinge.

Killamängude mõtte esialgsed kandjad tulid peamiselt vanemast põlvkonnast, kelledel otseseid mälestusi kodumaalt. Aga need olid vanad ja noored, kes tegelikult killamänge koos läbi viisid. Vanade mälestuste Eesti ja noorte kujutluste Eesti olid üllatavalt sarnased. Nii algas vanade ja noorte ühislooming ja mäng loomulikult ja välissurveta. Tunti rõõmu sellest ükstelseleidmisest. Ka lapsed leidsid killapeos ja killamängude Eestis midagi konkreetset. Leidsid tunnetuse Eestist ja eestlastest. Toogem siis ka oma lapsed killamängudele!

Kuna noored on killamängude juures, siis on meil usk, et see üritus jääb korduma. Sellepärast on juba nüüd põhjust üles tõsta mõte killamängude korraldamiseks ka IV Ülemaailmsete Eesti Päevade raames. See annaks kõikidel maakondadel, koolidel ja teistel gruppidel kokku saada oma maakondades. See väldiks ka duplikatsiooni, mis segipaisatud kavalises olukorras paratamatult tekiks. Eesti Päevade killamängud oleks jällegi midagi uut kogu vaba maailma eestlaskonnas ning haaraks neid ka kõikjal aktiivselt selle ettevalmistamise protsessi. Killamängud on koguja!

ROBERT KREEM

Aktuaalsel teemal

USA VÄLISPOLIITIKA PÕHIPRINTSIIBID

Ameeriklased esmakordselt esitasid avalikult USA välispoliitika põhijooned: taastada ameeriklaste juhtimine maailmapoliitikas, üles ehitada sõjajõud, pidurdada N. Liidu sõjalisi haardeid. Aidata neid kolmanda maailma riike, kes pooldavad USA poliitikat. Taastada USA majanduslik võimsus.

USA president ja välisminister A. Haig on korduvalt välispoliitilistes küsimustes sõna võtnud ja deklareerinud oma rangemat hoiakut N. Liidu suhtes. Uus sõjaminister C. Weinberg on märkinud, et USA laokile jäänud sõjajõude hakatakse kohendama ja USA sõjalist võimsust tõstma. Nüüd lõpuks deklareeris USA administratsioon oma täpsema välispoliitilise plaani.

Selle uue plani järgi võetakse ette järgmised sammud:

1. Ameerika Ühendriigid taotlevad jälle mängida juhtivat rolli vaba maailma juhtimisel. Sama juhtimine taastatakse, mis oli USA-l enne kaotatud Vietnami sõda. USA taotleb kaitsta igal pool ja igal ajal oma ideaale. Taotletakse taastada paremaid vahekordi oma endiste liitlastega.

2. Alatakse USA sõjajõudude ülesehitamist, et muuta USA sõjalisel võimsamaks.

3. Tehakse kõik, et pidurdada N. Liidu ekspansiooni kõikjal, kuhu Moskva oma agressiooni suunab. Taotletakse, et USA kaitseb oma sõjajõududega neid, keda N. Liit ähvardab.

4. Alaarenenud rahvastele ulatatakse abistav käsi ja aidatakse neid vaeseid rahvad, kes austavad USA ideaale ja on ise ka võimelised ennast aitama.

5. Taastatakse USA majanduslik võimsus.

Lääs peab kasutama oma majanduslikku, tehnilist ja poliitilist edu selleks, et N. Liit püsiks oma piirides. Esmaseks ülesandeks on taotleda taastada sõjaliste jõudude tasakaal N. Liiduga. On vajalik, et tekiks arusaamine, et USA ja tema liitlased läänes on võimelised vastu astuma N. Liidu rünnakule, kui selline rünnak peaks toimuma. USA peab rahu ajal säilitama oma sõjalisi baase neis piirkondades, mis on elulise tähtsusega.

N. Liit ei tohi olla eelistatud seisukohal selle tõttu, et ta on haaranud omale sõjalisi baase nii Aasias, kui ka Aafrikas.

Relvastuse kontrolli läbirääkimised on olulise tähtsusega, kuid neid läbirääkimisi ei tohi pidada niimoodi, et N. Liit oleks nende kaudu saanud veelgi suuremaid edusamme oma sõjalise üleoleku suurendamiseks. Euroopas on olulise tähtsusega vene SS-20 raketid. Kuna Euroopa on nende rakettide rünnaku ohus, siis on vajalik, et Lääne-Euroopa omaks rakette, nende rünnaku tagasilöömiseks.

Poola kommunistlik partei peab korraldama Poola sisemised asjad ise. Kuid läänerigid peavad seisma valvel ja ühisel frondil Moskva invasiooni vastu. N. Liidu invasioon Poolas peab tooma kaasa, et saabub jälle range külma sõja periood, mis kahjustab kõige rohkem N. Liitu ja tema majandust.

NATO sõjajõud peavad olema äärmises alarmiolukorras.

Kõige keerulisem on USA välispoliitiline roll Lähis-Idas. USA taotleb häid vahekordi sõbralikkude riikidega, kaitstes neid N. Liidu agressiooni vastu. Iisrael ja Araabia riikide vahekordade korraldamisel lähtutakse Camp Davidi kokkuleppest. Taotletakse paremaid vahekordi Iisraeli, Egiptuse ja palestiinlaste vahel.

Kahjuks asetas Iisraeli peaminister M. Begini rünnak Iraagi aatomreaktori vastu USA rahutaotlused Lähis-Idas järjekordsele proovile. Liitunud Rahvaste Organisatsioon taotleb sanktsioone Iisraeli vastu ja USA on raskes olukorras, et asetada neile sanktsioonidele oma veto.

Kesk-Ameerikas on Moskva Kuuba kaudu tungimas USA tagaaeda. Taotletakse uusi abinõusid, et pidurdada Kuuba aktsioone Kesk-Ameerikas. Kõige suuremat muret tekitab asjaolu, et Kuuba saadab N. Liidu tanke ja teisi rünnakrelvi Nikaraaguasse, et sellest riigist moodustada sillapead kommunistliku ekspansiooni jätkamiseks. Salvadorile antakse kõike võimalikku abi, et seal seada sisse demokraatlik riigikord.

Aafrikas on mustaks lambaks Lõuna-Aafrika mitmerassi poliitika. Taotletakse, et Kuuba instruktorid Aafrika riikidest tagasi tõmmatakse. Toetatakse Aafrika riikide iseseisvuse taotlusi.

Välisminister A. Haig viibis Hiinas ja mitmes teises riigis. Tema reisi peeti õnnestunuks ja Hiina ning USA kinnitasid, et nad taotlevad ühist fronti, et peatada N. Liidu agressiooni Kaug-Idas. Püütakse selgitada, et Jaapani enda huvides on oma sõjajõudude taastamine. Loodame, et seda välispoliitilist plaani hakatakse ka kiiresti ellu viima. Hea, et on teatud kava.

AJK

LUGEJA KIRJUTAB

„Meie Elu" avaldab meelsasti oma lugejate mõtteavaldusi — ka neid mis ei ühtu ajalehe seisukohtadega. Palume kirjutada kokkuvõtlikult ja lisada oma nimi ja aadress. Toimetus jätab endale õiguse lugejate kirju redigeerida ja lühendada ning mittesobivuse korral jätta avaldamata.

AEG TÖÖTAB MEIE KASUKS

Heroilised võidud nagu ei kuuluks tänapäeva maailma mõttelaadi. Suurte väejuhtide oreool on nagu kadunud suurte võitlejatega, keda tunneb ajalugu. Sõduriseisust peab hakkama jälle ülesse ehitama, et rahvas oskaks temast lugu pidada, nagu märkis USA president äsjasel sõnavõtul sõjakooli lõpetajaile West Pointis.

Kuid just sellepärast peame oma võitude tradtsioonilist päeva — Võidupüha — pühitsema ja märkima. Sest meie ei läinud teisi vallutama, nagu tegid ajaloolised väejuhid, vaid asusime oma rahva ja maa kaitsele pealetungiva punaväe vastu. Sest see rahvas, kes end ei kaitse, on määratud kadumisele ja orjusele. Meie rahvas jäi püsima, sest ta asus endakaitsele ja võitis.

See ongi Võidupüha tähtsus: end kaitsta ja säiluda. On neid, kes suvatsevad ütelda: mis viga oli meil võita revolutsioonis laostunud, kuigi ülekaalukat vene väge, kes meie territooriumi ründasid. Kuid eesti ohvitser ja sõdur tuli samast laostunud vene väest. Selle asemel, et rohkem laostuda, kogusid eesti mehed end kokku. Nad tulid üksikult kogu Venemaalt ja ääremaadelt, ilma käsu ning sunduseta. Nad tahtsid eraldumist laostunud vene väest ja südamehääl kutsus neid kõiki kodumaale.

Eesti sõduri võidus punaväe üle ei saa ühtegi küsimusmärki olla. See oli täisväärtuslik võit, tahte ja julguse võit vastase üle ja sellisena peame seda ka võtma. Punaväe vastu Venemaal võitles ka teisi. Kusagilt tekkisid Koltshaki ja Denikini n.n. „valged" üksused, neid toetasid inglased ja teised. Nad kõik lõpetasid kaotajatena, samal ajal kui eesti sõdalane tõrjus punaüksused meie piiridest ja saavutas punastega meile soodsa rahulepingu „igaveseks ajaks".

Kuid vene väest tulnud eesti sõdalane ei võidelnud üksi. Temaga ühines eesti mees, isa ja poeg sageli kõrvutl. Neil oli vähe varustust kodunt kaasa tuua. Puudus riietus, jalanõud, toit, relvadest rääkimata. Kuid neil oli kaasas tugev vaim ja tahe vaenlane tõrjuda, et oma kodu kaitsta. See oli raske ja verine võitlus, rinne liikus sinna ja tänna, jõudis kord isegi Tallinna alla, sai uut hoogu ja indu Soome Põhja Poegade üksuse saabumisega ja liikus uuesti ida poole. Nii tõrjuti punased Eesti piiridest ja punased olid sunnitud Tartus sõlmitud rahulepingule alla kirjutama.

Eesti rahvas kandis vereohvreid ja neid märgistasid üle maa püstitatud monumendid ning marmortahvlid. Kuid eesti rahvas sai võimaluse uuesti oma põldu künda ja esmakordse võimaluse oma iseseisvat riiki ehitada. Koolid ja ülikoolid avasid uuesti oma uksed õppivale noorsoole. Vähesed vabrikukorstnad löid uuesti suitsema, et toota seda, mis rahvale vajalik. Üleval Toompeal asusid rahvajuhid riigikorda looma. Üksainus ministeerium ei olnud algul rohkem, kui üksainus töölaud kusagil seina ääres.

Kuid kahekümne aasta pärast oli meil palju rohkem. Rahvas oli rõõmus ning hästi riietatud. Põllusaadustest jätkus toiduks kõigile ja põllusaadusi jatkus isegi ekspordiks. Meie riigimehed võtsid vastu võõraid riigimehi. Meie saadikud tutvustasid Eestit meile olulistes välisriikides. Välismaa ajakirjanikud külastasid korduvalt meie maad ja nende kirjutised ja tähelepanekud olid alati positiivsed.

Kuid Stalin ja Hitler ihusid mööka. Nagu kaks teeröövlit metsavahel. Nende saagiks langes ka Eesti ja tõi kaasa inimtraagika mis kuulub suuremate hulka. Kodumaa ei pühitse Võidupüha ja Pika Hermani tornis ei lehvi sini-must-valge. Kuid nüüd meie pühitseme Võidupüha kogu välismaailma ees. Meie räägime Kremli poolt toime pandud kuriteost ja vägivallast, sest oleme välismaadel vabad.

Meie sini-must-valgete lippude rida lehvib vardais, kus iganes leidub meid. Meie räägime Vabadussõnu ja Võidupühast, mis sümboliseerib kunagisi võitlusi ja võite. Kuid teadku Kreml, et tulevad ajad, mil nad maksavad kõik, mis röövitud. Nad kannavad oma karistuse, mis nad on teeninud. Sest aeg ei seisa paigal. Aeg liigub ja töötab meie kasuks.

V.

Veel naissõduritest Vabadussõjas

„Meie Elus" nr. 18 — 1981 avaldatud artiklile „Naised Eesti Vabadussõjas" lisan mõned mälestuskillud.

Mainitud artikli kohaselt Eesti rahvaväes Vabadussõjas olla olnud umbkaudselt 11 naist, kellede hulgast 6 naise kohta on artiklis märgitud nimed ja väeosa ja ühe naise foto ja väeosa. Peale nende 7-me mäletan veel ühe, kelleks oli auväärne neiu Meeri Meier Häädemeestelt, va batahtlik Pärnu Kaitsepataljoni 1-es roodus 1919. a. alul. Kui 1919. a. kevadel P.K. Pat. formeeriti ümber 9. Jalaväe Polguks, siis tema jäi ka selle koosseisu kuni Vabadussõja lõpuni, kuigi mitte rivisõdurina.

Peale mainitute on artiklis mainitud veel naissõduritena Vabadussõjas soome vabatahtlike hulgas 32 ja taani vabatahtlike hulgas 10. Soome vabatahtlike hulgas olnud naissõduritest kohtasin a. 1949 Stokholmis ühte, kelle neiu-nimi oli Kurko (vist) ja kes oli olnud Eesti Vabadussõjas halastajaõena. Tema meenutas kuidas oli kord ratsahobusel kihutanud kuulide all üle lagendiku, et aidata üht haavatut soome vabatahtlikku. Ta siis veel ei teadnud, et Eesti valitsus oli andnud temale Vabaduse Risti, sest pärast Vabadussõda ta oli abiellunud rootslasega ja oli asunud elama Rootsi. Oma Vabaduse Risti ta oli siiski saanud kätte umbes 30 aastat hiljem. Siis see Rist oli olnud Eesti Helsingi saatkonna poolt antud üle Soome võimude korraldusse.

ILARION KANGUR

☆

Vabaduse Risti said kaks eesti naist: Salme Bergman (abielus Peets), kes 17-aastase sanitarina sai võitluses Landeswehri vastu haavata ja Anne Vares (abielus Kukk), kes oli Ratsarügemendi sidekomandos nime all Peeter Ronk. Ta võitles Narva rindel ja Landeswehri vastu. Mõlemad said Vabaduse Risti lahingus üles näidatud vahvuse eest.

SOOJAVEEKÜTTED
☆ Ahjude, torude, radiaatorite parandamine ja väljavahetamine
☆ Ahjude gaasiküttele vahetamine koos riikliku toetusega kuni $800.—
☆ Mõõdukad hinnad, oskustega töömehed
ROLAND KULLIK Tel. (416) 275-1280

TIM'S AUTO BODY LTD.
24—28 Howard Ave. Toronto, Ont. M6R 1V5
Tel. 533-8451
AUTODE PARANDAMINE ☆ TAIELIK MOOTORI JA TEISTE MEHAANIKA TÖÖDE PARANDUS ☆ VÄRVIMINE ☆ TUNE-UPS ☆ ARAVEDU Lic. Mehaanik Sõbralik teenindus ja nõuanne
Filtsos Brothers & Associate

MetroTorontoZoo
on nagu suur dshungel
Loomaaias nautige värsket õhku, ilusat loodust ja eksootilisi loomi.
☐ Sööge meie restoranides või võtke kaasa oma toidukorv.
☐ Tehke tutvust loomaaia personaaliga ja vaadake loomade demonstratsioone.
☐ Ratsutage kaamelil.
☐ Sõitke „Zoomobilil" või „Domain Ridel".
☐ Avatud iga päev kl. 9.30 hom. — kl. 7 õ.
Pääsmed: täiskasvanud $3.50; pensionärid ja noored (12—17) $1.50; lapsed (5—11) $1.00; lapsed (4 ja nooremad) tasuta. „Strollers" ja ratastoolid saadaval.
T.T.C: Regulaar bussid (Scarborough 86 A) Kennedy allmaaraudtee jaamast.
Hwy. 401 East at Meadowvale Road.
(416) 284-8181, 284-0123 (recorded).
Üle 3000 looma tervitavad teid loomaaias.

Dr. NADIA WALTER ja dr. W. S. WALTER
Soovime teatada, et
hambaarst dr. K. REET ROMAN
on ühinenud meiega 131 BLOOR ST. WEST, kontor 514
TEL. 922-6932
Vastuvõtt kokkuleppel ka õhtuti.

JÄLLE MÜÜGIL SUUR
J. SILVET
INGLISE-EESTI SÕNARAAMAT
1206 lhk.
Hind $36.00 — Postiga tellides $3.00 saatekulu
„MEIE ELU" talituses
958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

Tervitusi Jaanipäevaks!

FINNAIR AINUKE OTSELEND SKANDINAAVIASSE

8 King St. E., Suite 1800
TORONTO, ONT.
(416) 362-1511

625 Pres. Kennedy Ave., Suite 511
MONTREAL, QUE.
(514) 282-1173

999 West Pender St., Suite 440
VANCOUVER, B.C.
(604) 687-7582

või Teile sobiv reisibüroo

5000 käis . . .

(Algus esiküljel)

Godfrey (Metro Toronto chairman), Gary Dunford („Toronto Sun" reporter), aupeakonsul Ilmar Heinsoo, Helle Leitham (Miss ESTO '80) ja näitleja Lydia Vohu.

„Miss Tallinna" valimine oli nelja ossa jagatud. Esimese osa moodustas „wine and cheese party" kus zhürii liikmeil oli võimalus tutvuda kõikide kandidaatidega vesteldes. Teise osana oli tänavarietuses kandidaatide tutvustamine. Kolmanda osana oli rahvarõivastes esinemine ja neljandana küsimustele vastamine — üks viiest loosi korras, nii eesti kui inglise keeles. Küsimused olid kandidaatidele varem teatavaks tehtud: 1. Kuidas saavad eestlased alal hoida oma kultuuri? 2. Kui sa saaksid reisida ükskõik missugusele maale — kuhu reisiksid ja miks? 3. Keda tänapäeva kaasinimestest imetled ja austad kõige enam ja miks? 4. Kuidas kirjeldaksid eestlast võõrale, kes tuli Marsilt? 5. Kui sulle antakse kuulutustahvel — missuguse läkituse paneksid sa sellele ja miks?

Eesti Maja suur saal oli rahvast nii täis et põranda pärast võis muret tunda, kui sisenema hakkasid noored meeldivad eesti tüdrukud kes kandideerisid „Miss Tallinn" tiitlile. Algul tuldi tavalises riietuses ja teist korda eesti rahvarõivais, mis mõnelgi juhul olid kokku pandud mitmest maakonnast. Numbrilises järjekorras tulid: Linda Järve — Setu rahvarõivas, Riina Kaunismaa — Muhu, Linda Makk — Pärnu, Viivian Oder — Järva Jaani, Linda Paju — Kadrina Ilumäe, Karin Raus — Viru Jaagupi. Zhüriil oli tõsiseid raskusi valiku tegemisega. Kõik kandidaadid oli kenad eesti neiud. Punktilise murdosaga valiti „Miss Tallinnaks" Riina Kaunismaa, kes oma vaba ja pingeta käitumisega võlus rahvast ja zhüriid.

AINULT PALJU PAREMAD . . .

Riinale langes loosi korras küsimus: Kuidas kirjeldaksid eestlast võõrale, kes tuli Marsilt? Tema vastus kahes keeles oli selge ja kõigile meeldiv: „Kui ma kirjeldaks Marsilt tulnud võõrale eestlast siis näitaks talle üht teist inimest ja teeks talle selgeks, et eestlased on ka inimesed, on umbes samad, ainult palju paremad!"

Riina Kaunismaa on 17 aastat vana. Õppis 11. klassis Victoria Park keskkoolis. Teda huvitab eriti matemaatika ja füüsika. On lõpetanud Toronto Eesti Keskkooli kiitusega. Räägib eesti, inglise ja prantsuse keelt. Tantsib Kungla rahvatantsurühmas ja on vanemgaid ja gaidijuht Põhjala Tütarde lipkonnas. Kavatseb tulevikus õppida ülikoolis inseneriteadust.

„Miss Tallinn'ale" sai osaks auhind sõit Las Vegas'se koos $200 taskuraha Kiwi Traveli poolt. Kõik kandidaadid said kingiks portree Kabali fotostuudiolt. „Miss Tallinna" kroonis Helle Leitham, kes ütles linti üle andes, et ta mõistab kuidas teda kunagi vaadati olles nüüd ise hindajaks. Reet Marten-Sehr andis punased roosid ja H. Kivi väärika auhinna.

KUUS „MISS'I"

Reet Marten-Sehr olles ise „Miss Tallinn 1969" tutvustas kohalolevaid „Missisid": Silvia Reiman — „Miss ESTO '72", Anne-Liis Tüll „Miss Tallinn 1975", Nora Mall Kerson — „Miss ESTO '76", Kadi Kaljuste — „Miss Tallinn '78" ja Helle Leitham — „Miss ESTO '80".

„Miss Tallinnal" seisavad ees Seedrioru pidustused ja Killamängud, et kaasa aidata nende ürituste heale kordaminekule. Kauakestva aplausiga avaldati tunnustust noorele meeldivale „Miss Tallinn'ale" ja ürituse eeskujuliku läbiviimise eest Kadi Kaljustele, Piret Komile ja Reet Marten-Sehrile.

Nii valimiste ajal kui tantsuks mängis tuntud tantsuorkester „Kaja".

elna

Tallinna Festivali raames toimunud „Miss Tallinna" valimise korraldaja Kadi Kaljuste, zhürii liikmed aupeakonsul Ilmar Heinsoo, ajakirjanik Gary Dunford, Metro-Toronto linnapea Paul Godfrey ja teadustaja Reet Marten-Sehr koos „Miss Tallinn" Riina Kaunismaa'ga. Foto — Elna Kungla

Suurevaevanägijad üldjuht Jaak Järve ja laekur Peeter Agur Tallinna Festivali märgi ees. Foto — Elna Kungla

Nädalakroonika

IRAAGI KAITSE TABATI „UNE PEALT"

☆ Iisraeli lendurite teate järgi oli Iraagi kaitse tuumareaktori juures väga nõrk. Iraagi võitluslennukid ei tõusnud õhku, ainult õhutõrje avas tule.

☆ Nelja kommunismivastase organisatsiooni liiget süüdistatakse Poola valitsuse kukutamise kavatsuses. Nad vabastati vanglast 5. juunil tööliste ametiühingu nõudel. Nõukogude Liit protesteeris riigivaenlaste vabastamise pärast ja nad vangistati uuesti.

☆ USA müüb abistamiskokkuleppe alusel Pakistanile 3 miljardi dollari väärtuses lahinglennukeid. Sõjavarustuse müüki põhjendatakse vene okupatsioonivägede ohuga Afganistanist.

☆ USA välisminister A. Haig oma külaskäigul Puna-Hiinas ütles, et USA on valmis müüma sõjavarustust, kui selleks soovi avaldatakse. Välisministri arvates suurendab see kahe maa vahelise kaubanduse mitmekordseks.

☆ USA saadikuks Kanadasse määrati 50-aastane miljonär Raul Robinson, kel puuduvad diplomaatilised kogemused, kuid ta on kauaaegne vabariiklaste partei liige ja R. Reagani toetaja. Tema vanavanemad on pärit Kanadast.

☆ Iraani parlament töötas välja põhialused president A. Bani Sadri vastutusele võtmiseks. Parlament annab aega 10 tundi presidendile oma poliitiliste vaadete kaitsemiseks. 8 presidendi lähemat kaastöölist arreteeriti ja neid süüdistatakse riigivaenulikus tegevuses. President ise on kadunud.

☆ Tuntud filminäitleja Rita Hayworth põeb enneaegse vananemise haigust ja ei ole suuteline enda eest hoolitsema. Tema advokaat palus kohut varanduse valitseja määrata. Rita Hayworth on 62 a. vana.

☆ Kaks suuremat kindlustusseltsi Kanadas Commercial Union ja Royal Insurance tõstavad autokindlustuse preemiat 1. juulist alates 20%. Preemia kõrgendamist põhjendavad nad paranduskulude kallimaks minekuga mis võtab 75% laekunud kindlustusmaksudest.

☆ New York rakendas prints Charles'i julgeoleku kaitseks 1300 politseiametnikku. Kuna viimasel ajal on terroristide poolt toime pandud atentaate juhtivatele riigimeestele, siis ei jätnud New Yorgi linnavalitsus kasutamata ühtegi abinõud printsi kaitseks.

Ontario

Publik kutsutud

ONTARIO TERVITAB
HER MAJESTY QUEEN ELIZABETH
THE QUEEN MOTHER

Tulge ja aidake pühitseda
Her Majesty Queen Elizabeth
The Queen Mother
kuninglikku külaskäiku
Ontariosse Queen's Parki Torontos
(College St. ja University Ave.)

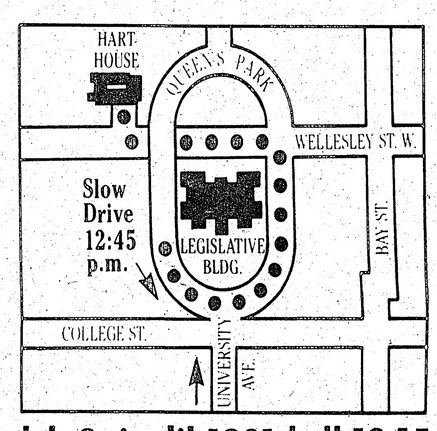

Reedel, 3. juulil 1981 kell 12.15 p.l.
Ametlik vastuvõtt
sõjaväe auavaldustega.

William G. Davis
Premier

Thomas L. Wells, Minister
Intergovernmental Affairs

POKO'S MEATS & DELICATESSEN
767 Mt. Pleasant Rd.

on suletud „Canada Day" puhul juuni 29., 30. ja 1. juulil; ning suvepuhkuseks alates 19. juulist kuni jälleavamiseni 4. augustil.

Vajatakse ajutist
KONTORIAMETNIKKU
suveperioodiks. (Tööd igaks suveks). Masinakirja oskus soovitav.
H. LATER & CO. LTD. 653-7815

EATON'S SALES AGENT
VELI KINNUNEN, 179 Byng Ave. Willowdale, Ont. M2N 4K8
Tehke ostud EATON'ist, oma kodu mugavast elutoast.
Vältige liikluse ja parkimise probleemid.
HEAT PUMP ☆ Päikese energia kaasabil — suvel ÕHUJAHUTUS, talvel SOOJENDUS ☆ Muutke oma maja ajakohaseks, mugavaks nii suvel kui talvel ☆ Säästke energia kulu ☆ RIIKLIK TOETUS $800.—, kui asendate õhukütte moodsa HEAT PUMBAGA. ☆ Stereo, tv, Video, jääkapid, pliidid, pesumasinad, kuivatajad j.t. elektrimasinad kuulsa EATON'i garantiiga „Goods satisfactory or money refunded ☆ Müük ja tellimiste täitmine väljaspool Ontariot ilma Ontario sales taxita.
OSTKE NÜÜD — OSTKE TAKSIVABA — OSTKE ENNE 1. JUULIT!
Helistage — tulen teie juurde
(416) 221-7694
Õhtuti ja nädalalõppudel
EATON'S

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA
K. Päts — 1918.

Esiküljе kaunistus — kunstnik E. PEHAP

SUUR NAHKMÖÖBLITE ODAVMÜÜK

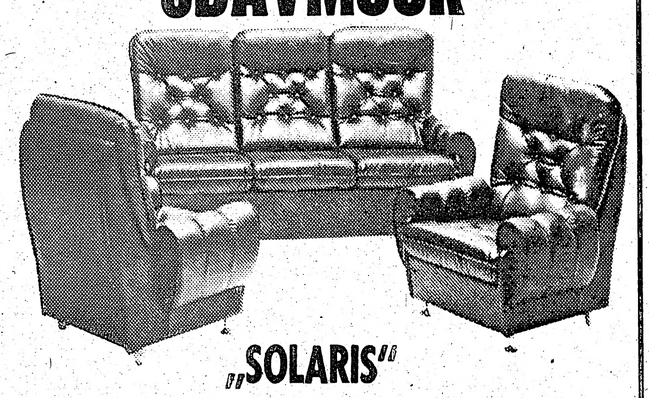

„SOLARIS"

	VAREM	NÜÜD
Nahast 3-osaline komplekt. Diivan & 2 tugitooli	$2,990	$2,290
Nahast 3-osaline komplekt. Diivan, „love seat" & tugitool	$3,290	$2,490

OSTKE JUUNIS — SÄÄSTKE 7% MÜÜGIMAKS!

FINLANDIA GALLERY
1333 Kennedy Rd. 752-9797. Esmasp.—reed. 10—9, laup. 10—6
☆ Suurim nahkmööblite valik Metro-Torontos ☆

Prof. Võõbuse ajalooraamatu 8. köide läks trükki

Professor Võõbuselt kuuldub, et tema kapitaalse eesti ajaloo kaheksanda köite käsikiri on valmis ja Belgiasse trükiladumisele saadetud. Kuues ja seitsmes köide on trükitud valmis, kuid seisavad trükikojas oodates arve tasumist. Vahepeal on suurteose müük küll edukalt läinud — Torontost on tulnud juurde 75 uut tellijat — aga autor on pidanud eesõiguse andma kaheksanda köite trükiladumise töö ettemaksmisele.

Järelpärimise peale selgus, et 6,000 USA dollari tasumisel saaks kuuenda ja seitsmenda köite otsad lahti päästa, s.o. et need Belgiast Ameerikasse saadetakse kõvasse köitesse panekuks. Neist ühe köite vabaksostuks vajalik summa loodetakse kokku saada lähemail päevil. Teise köite vabaksostu summa peaks kätte saama, kaasmaalaste senist head suhtumist arvestades, juuni lõpuks, sest siin on laos veel tosin komplekti esimest viit köidet, mida saab müüa. Seega võiks loota uusi raamatuid näha augusti kuus.

Kolme viimase köite (6, 7 ja 8) sisukorda lugedes nähtub, et kuigi trükitakse umbes 1700 lehekülge, jõutakse eesti ajalooga alles 1930-date aastate keskele. On ka ilmne, et kaheksas köide ei saa viimaseks jääda, kui vaid professor Võõbuse tervis vastu peab kolmekordsele koormale — s.o. olla autor, kirjastaja-finantseerija ja raamatu levitaja.

Ilmselt on veel palju sellele lisada. Ülemaailmse majanduskriisi möödumise järele oli Eestis palju huvitavat juhtumas mida pole kuigi põhjalikult ja asjalikult võõrkeeles käsitatud. Ja siis veel järgnenud traagilised aastad. Loodame ka seda dokumenteeritult näha koguteoses.

Võõbuse „Studies in the History of the Estonian People" on kapitaalteos mida meie järeltulijad vajavad veel aastakümneid. Aeg selle ostmiseks on nüüd. Kellegil pole raha selle lattu trükkimiseks. Juba ongi mõnda köidet juurde trükitud — ja see läheb järjest kallimaks.

Praegu on Torontos lao esimesed viis köidet — ainult 12 täis komplekti järel — kuigi piiratud arvul juurdesaamises pole momendil suurt viivitust karta. Esimese viie köite hind on 113.50 dollarit (kanada rahas), kõik kaheksa köidet kokku 188.50 dollarit. Raamatud on ilusas sinises kalingurköites. Vahendaja: Dr. E. Aruja, 37 Groveland Crescent, Don Mills, Ontaro, M3A 3C4. Telefon (416) 447-8958. Samasse palutakse pöörduda ka neil torontolastel kes on tellinud otse autorilt kuid pole (tema suure töökoormuse tõttu) raamatuid veel mitte saanud.

E.A.

Dr. Tõnu Parming erakorraliseks professoriks

Marylandi ülikool nimetas arvates käesoleva akadeemilise aasta lõpust dr. Tõnu Parmingu erakorraliseks professoriks (Associate Professor). Tema erialadeks on olnud ühiskondade rahvastiku ja rahvuste küsimused, mille raames ta on oma uurimistöödes omistanud ulatuslikku tähelepanu eestlasile ja Eestile. Viimaseil aastail on dr. Parming pühendanud uurimisenergia Nõukogude Liidu rahvusprobleemidele, mil alal ta peab ka loenguid USA Välisministeeriumi Välisteenistuse Instituudis, kus valmistatakse ette diplomaatide kaadrit.

Dr. Parmingu kõige hiljutisim uurimus oli koostöös ukraina päritoluga dr. Yaroslav Bilinsky'ga, käsitledes Helsingi kokkuleppe mõju Nõukogude Liidu rahvusküsimusele. Vastav käsikiri ootab praegu trükistamist raamatuna. Paari aasta eest toimetas ta koos dr. Elmar Järvesooga trükki koguteose anastatud Eesti kohta, mis teos on saanud heade arvustuste osaliseks teaduslikes ringkonnis. Ees seisab üksikasjalikum uurimus rahvuse ja rahvastiku küsimuste seosest Nõukogude Liidus, mis keskendub Balti vabariikidele.

Dr. Parming on olnud ka aktiivne eestlaskonnas, olles kuulunud möödunud aastakümne algul Eesti Rahvuskomiteesse USA-s. Viimasel kümnendil on ta eriti aktiivselt osalenud Balti Teaduste Edendamise Ühingus (AABS) ja Eesti Teaduslikus Ühingus Ameerikas. Sündinud Pärnus, asus Tõnu Parmig USA-sse Saksamaa kaudu. Ta lõpetas Princetoni ülikooli, teenis viis aastat ohvitserina USA armee eriüksuseis, oli Fulbrighti stipendiaat Helsingi ülikoolis, ning doktoreerus seejärele Yale'i ülikoolis. Akadeemiliselt kuulub Eesti Üliõpilaste Seltsi.

TERVITUSI VÕIDUPÜHAKS

KINDLUSTUSBÜROO

HEINSOO INSURANCE AGENCY LTD.

958 Broadview Ave., Ruum 202,
Toronto, Ont. M4K 2R6
Telefon 461-0764

TÕNU TOOME, B.A.Sc., LL.B.

TED ROLAND LAAN, B.A. LL.B.

ENN ALFRED, LL.B.

AINO KAING
Tel. 757-5080
Reservatsioone reisideks lennukitele ja laevadele

H K INSURANCE AGENCY
23 Westmore Dr.
Suite 200, Rexdale,
Ont. M9V 3Y7 — Tel. 745-4622

HELLARRA SERVICES
2001 Danforth Ave. Toronto Ont.
M5C 1J7 Tel. 694-6241
hüpoteeklaenud
raamatupidamine
ja tulumaks
Helle Rannik
endine
keskvalitsuse
tulumaksurevident

INDREK UUKKIVI, LL.B.

ANDRES OLVET, LL.B.

URMAS SUITS, LL.B.

TORONTO EESTI ÕNGITSEJATE JA JAHIMEESTE SELTS

ÜHENDUSES ON JÕUD!

TORONTO EESTI ÜHISPANK
Eesti Majas, 958 Broadview Avenue, Toronto, Ontario, M4K 2R6
Tel.: 465-4650
465-4659

ABACUS MFG. LTD.
369 DANFORTH RD. SCARBORO, ONTARIO M1L 3X8
TEL. 694-3487
VALDUR PAUL REINSALU

TAARA NURSING HOME
26 Peter St. N., Port Credit, Ontario L5H 2G7
Telefon 278-2213
G. & N. BAJIN

Eesti ettevõte
YONGE MEMORIALS LTD.
2044 YONGE ST., TORONTO, ONT. M4S 1Z9
487-2147, õhtuti 447-1206
NIGUL VIRRO

ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD.
MATUSEBÜROO
467 SHERBOURNE ST.
Tel. 924-1408

MURRAY E. NEWBIGGING
FUNERAL HOME
M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor
733 MT. PLEASANT RD.
Tel. 489-8811

R. S. KANE LTD.
MATUSEMAJA
4812 YONGE ST. (Sheppardi lähedal) WILLOWDALE
Tel. 221-1159

THE RALPH DAY FUNERAL HOME
180 DANFORTH AVE., TORONTO, ONTARIO
Telefon 463-3870
W. A. Dunlop — Funeral Director

TERVITUSI VÕIDUPÜHAKS

KILLA-MÄNGUD '81

LOITKU EESTI VABADUSTULI!

KILLAMÄNGUD

OOTAVAD KÕIKI ÜHISTELE MAAKONDLIKKUDELE
PIDUSTUSTELE — 8. AUGUSTIL, 1981 — MOONSTONE, ONT.

OPTIKA- JA KELLASEPAÄRI
J. RATAS
247 Danforth Ave., Toronto, Ont.
Tel. 465-6251

EESTI OHVITSERIDE KOGU
KANADAS

ÜHING EESTI SUVEKODUD
JÕEKÄÄRUL

Eesti kinkeäri
The Scandinavian Shoppe
279 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N2
Tel. 469-3886
Omanikud eestlased

Võidupüha puhul tervitame kõiki rahvuskaaslasi!
EESTLASTE KESKNÕUKOGU
KANADAS

Eesti karusnaha tööstus ja äri
LEE FURS
707 Mt. Pleasant Road, Toronto
Tel. 483-6851

Eesti kellasepääri
R. PILVET
81 Queen St. East, Toronto, Ont.
Tel. 364-3085

Koondame oma ühiskonna majandusliku jõu eestluse sihtide teenistusse!
EESTI SIHTKAPITAL KANADAS
National Estonian Foundation of Canada
958 Broadview Ave., Toronto, Ont.
Annetus- ja pärandussummad on vabastatavad tulu- ja pärandusmaksust.

TERVITAME EESTLASI!
VAPAA SANA

POKO'S MEAT'S & DELICATESSEN
767 Mt. Pleasant Rd. — 488-2078

EESTI VÕITLEJATE ÜHINGUTE LIIT
KANADAS
TORONTO EESTI VÕITLEJATE ÜHING
HAMILTONI EESTI VÕITLEJATE ÜHING
MONTREALI EESTI VÕITLEJATE ÜHING
OTTAWA EESTI VÕITLEJATE ÜHING

IGASUGUSED TRÜKITÖÖD
WELLER PUBLISHING Co. Ltd.
412 BLOOR ST., WEST, TORONTO, ONT. M5S 1X5
TEL. (416) 924-2502

TORONTO EESTI PÜSSI- JA PÜSTOLIKLUBI

Eesti Kullasepa Töökoda
ANVIL JEWELLERY LTD.
Tel. 864-9752

TORONTO EESTI SELTS

TORONTO EESTI SEGAKOOR

SOOMEPOISTE KLUBI TORONTOS

TORONTO
EESTI RAHVATANTSIJATE RÜHM
„KUNGLA"

TORONTO EESTI MEESKOOR

JOHANNES JÄRVALT, B.A.Sc., LL.B.
ADVOKAAT — NOTAR
EELISTATUD PRAKTIKA ALAD:
Tulumaksud jt. riigimaksud.
Testamendid, hooldused ja pärandite ombud.
Üldpraktika.
Päeval (416) 485-3338 Õhtul (416) 757-9190

VEETKE OMA PUHKUS PÄIKESEPAISTELISES FLORIDAS, POMPANO BEACHES
AQUA-MAR-MOTELLIS
Kuulsa „INTRACOASTAL WATERWAY" ääres.

- ☆ Motellis Deluxe korterid ja muud tänapäeva luksused. Üks blokk ookeani randa ja mõne minutiline jalutuskäik äridesse ja ööklubidesse.
- ☆ Motellis õhujahutus, keskküte ja ujumisbassein.
- ☆ RESERVEERIGE aegsasti endale soovikohane ruum. Ajakohased hinnad ja sõbralik teenimine.

555 N. Riverside Dr., Pompano Beach,
Florida 33062, tel. 305-943-8800
Omanikud: OSS ja MAIRE RIISMA Torontost
Endised motell „Saltaire" om.

TÕNIS LAAR, B.Sc., LL.B.

ENDISTE SÕDURITE HÄÄLEKANDJA
„VÕITLEJA"
958 BROADVIEW AVE. TORONTO, ONT. M4K 2R6

KUI GAILIT KÄIS KANNUSTEGA

Lühilugusid Vabadussõjast

Oli 1919. a. kevad. Punane ründaja oli Eesti piiridest juba välja peksetud, ent rindel käisid veel ägedad lahingud bolshevistliku ida tohututе massidega. Noil rasketel päevadel oli enam kui vajalik rinde ja tagala sisemine ühtlus, sest võitluste lõppu ei olnud niipea ette näha ning sõjapidamine nõudis noorelt vabariigilt tohutut pingutust ning ohvrivalmidust.

Et luua niiöelda vaimset silda rinde ja tagala vahel, otsustas kõrgem väejuhatus ellu kutsuda ametlike sõjakirjasaatjate kaadri. Sõjakirjasaatjate ülesandeks pidi olema informatsiooni andmine rindesündmustest nii teadete kujul kui ka pikemate artiklitega, millistes oleks leidnud kajastust rindemehe elu ja tegevus.

Esimeste ametlike rindekirjasaatjatena lähetatigi võitlevate väeosade juurde kaks tollal juba üldtuntud kirjanikku ja üks ajakirjanik, väljavalituteks osutusid August Gailit, Richard Roht ja ajakirjanik Voldemar Koch (pärastine Kures).

Kolmest sulemehest „rindemusketäärist" R. Roht ja V. Koch olid ohvitserid ning kandsid ka ohvitseri mundrit. Sellega ei tekitanud rindepiirkonnas liikudes prestiižiküsimus nendele erilist muret.

Täbaram oli aga olukord Gailitil, kes aukraadilt oli „rädavoi" — lihtsõdur. Oma positsioonilt oli ta sõjakirjasaatjana nii reameestest kui ka noorematest ohvitseridest kõrgemal, kuid — pidi kandma lihtsõduri mundrit. Kuna see oleks võinud tekitada ebasoovitavaid arusaamatusi, siis Gailit ei pannud üldse mundrit selga, vaid liikus tsiviilis. Ning linnamehena ja boheemlasena ei pidanud ta ka lugu tugevamast vammusest, vaid kandis tolleaja moeröivastust — triibulisi pükse, lillasid sokke ning pikkade ninadega dshimmikingi.

Säärane välimus karmis rindeelus tundus küllaltki pentsikuna ja ebasobivana Et rindemehed olid ka küllalt nobedad nöökamisobjekti otsima, siis muudeti vastsel sõjakirjasaatjal tihtigi olemine kõhedaks.

Olukorra lahendamiseks hakkas siis Gailit taotlema erilist sõjakirjasaatja mundrit. Õieti oli asi juba ka kõrgemal pool kavatsusel ning vastavates staapides koostati isegi juba sellekohased kavandeid. Väljatöötatud kavade põhjal sõjakirjasaatja munder pidi sarnanema ohvitseri mundriga, millel oleks aga olnud erilised sõjakirjasaatja tunnused. Peale selle pidi sõjakirjasaatja vormi juurde kuuluma ka mõõk.

Kuna aga mundri kinnitamine millegipärast viibis, hakkas Gailit koos sõpradega — vembumehed, nagu nad seal koos olid — koostama ise sõjakirjasaatja mundrit. Tsiviilriietus jäeti küll riietuse põhialuseks, sellele kinnitati aga kusagilt hangitud meremehe kortik ning dshimmikingadele seoti ka tärisevad kannused taha. Tekkis midagi tsivilisti ja sõjamehe vahepealset, nii et sõdurid rindekirjanikule vastu tulles kõhklesid tükk aega, kas anda au või mitte.

Sellise „sõjaka tsivilistina" ilmus Gailit ka Tartu kohvikutesse, tekitades siin suurt furoori. Mõned olevat teda pidanud koguni Norra admiraliks, kes oma laevastikuga olevat tulnud väikesele Eestile appi. Gailitile olid jutud muidugi „kama" ja tema neid õiendama ei viitsinud hakata. Las rahvas kõneleb, mis tahab.

Lõppeks tüdines aga ka Gailit ametliku vormirõivastuse ootamisest ja kannuste kandmisest ning hakkas jälle oma ülesandeid täitma puhtakujulise tsivilistina — dshimmikingades ja peenete säärtega moepükstes.

☆

Jaanuaris 1919, kui enamlastel oli rindel olukord läinud juba palavaks, elasid punased tuusad kaugel rinde taga Narvas veel laia elu. Siin oli loodud ka punane Nõukogude Eesti valitsus, kelle peamine tegevus seisis dekreetide väljaandmises ning „kontrrevolutsionääride" likvideerimises. Et punavägi Tallinna all oli juba saanud sauna, sellest ei tohtinud keegi piuksatadagi, sest sellise jutu levitajat oleks otsemaid võidud arreteerida ja Kreenholmi mustuseaukudesse saata.

Kes julgeski kaotusest kõneleda, kui ametlikud teated kõnelesid kogu aeg võidukast edasitungist.

Saabus 17. jaanuar. Rinne oli lähenenud Narvale juba niivõrd, et linna kuuldi kauget kahurimürinat. Suust suhu sosistati teadet, et valged on jõudnud Vaivarasse ja löövad seal lahingut. Punastel käis aga hoogne pillerkaar ja kõrge poliitika tegemine edasi. Ainult paar juhtivamat tegelast olid kuidagi nagu mures, ent needki varjasid hoolikalt oma muret ja kõnelesid peatsest Tallinna vallutamisest.

Järgmisel hommikul kõmas juba lääs kahurimürinast nii, et linnas värisesid aknad. Nüüd tihkas linnaametnik T. raekoja komandandilt, pika, musta habemega venelaselt küsida, et millest see mürin ometi peaks tulema, ega viimati „valged koerad ole Narva alla pääsenud?"

„Stozh . . . mater!" põrutas see vastu. „Meie omad peavad Sinimägedel õppusi, vot mis. Valged kõik juba Tallinnas peksetud merre!"

„Õppused" kestsidki kogu päeva ning järgmisel hommikul oli punastel põgenemine lahti. Raekoja komandant võeti soomlaste poolt kinni otse ta enda kabinetis, kus ta olnud parajasti ametis järjekordse viinapudeli lahtikorkimisega. Mees ei osanud olukorda taibata isegi veel mitte siis, kui ta trellide taha tõsteti ja uks lukku käänati.

Mees oli saanud igatahes oma elu suurima „õppuse".

☆

Taani vabatahtlike kompanii kapten Borgelini juhtimisel saadeti pärast lühikest peatust Tallinnas lõunarindele. Oli varajane hommik, kui taanlaste eshelon sõitis täie hurraa ja hallooga Võrru sisse.

Sõitis sisse ja jäi siis suu-ammuli jaamahoone silti vahtima. Seal ilutses nimelt veel venekeelne silt BEPPO, mida aga taanlased ladina tähestiku alusel lugesid välja — Beppo.

Üks hea huumoriga reamees oli siis läinud Borgelini juurde ja raporteerinud:

„Härra kapten, vabatahtlike üksus, 220 meest, täie tervise ja hea tuju juures on õnnelikult Beppосse pärale jõudnud!"

Nali oli mõistetav ainult taanlastele. Sest beppo taani keeles tähendab kohta mis inimesel on siis kõige kõrgemal, kui ta maast korjab höövlilaaste.

„PILDIPOST"

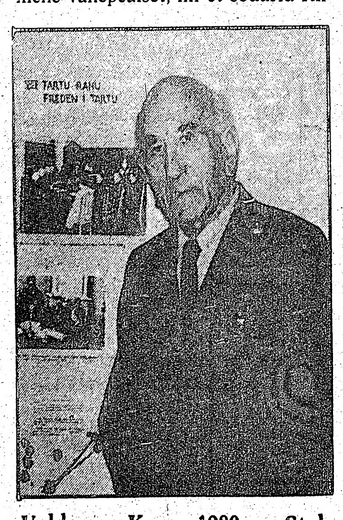

Voldemar Kures 1980. a. Stokholmis Tartu rahu näitusel.

August Gailit — Eduard Ole maal.

SOLDATOV KÕNELES MÜNCHENI EESTLASTELE

GEISLINGEN („Mele Elu" kaastööliselt) — Hiljuti sundkorras läände saadetud Eesti vabadusliikumise juhte Sergei Soldatov andis 5. juunil ülevaate oma elamustest Müncheni eestlastele.

Müncheni „Haus der Begegnung" raamatukogus istub eestlaste ringis keskmise kasvuga jändriku kehaehitusega mees. Ta jutustab eestlastele oma tegevusest rezhiimikriitikuna, vaenamistest, läbielamustest kurikuulsas Serbski instituudis Moskvas, nõukogude vangimajades ja orjalaagrites. Sergei Soldatovi välimus meenutab haritlast hoolimata koredest dzhiinjakist, kordpükstest ja lihtsast särgist. Ta jutustab rahulikult, ilma emotsioonideta just nagu räägiks ta teiste inimeste saatusest. Tema vaimu pole murdnud vaenamised, „mentaalravi", ülekuulamised ega orjatöö Mordva laagris.

Soldatov, elukutselt masinainsener ja õppejõud Tallinna Politehnikumis, liitus vabadusliikumisega 1966. a. Ta aitas paljundada ja levitada põrandaalust kirjandust, nende hulgas ka väljavõtteid Solzhenitsõni „Gulag arhipelaagist". Grupil, milles ta töötas, oli sidemeid ka läti, leedu ja vene rezhiimikriitikutega. Aastal 1968 vallandati ta Tallinna Politehnikumi õppejõu kohalt. Organisatsiooni oli reetnud üks inimõiguste liikumisse segatud vene mereväeohvitser nimega Gosserev. Soldatov kuulati üle nõukogude sõjaväepolitsei kui ka KGB poolt. Aasta hiljem toimetati ta sundkorras Seewaldi närvihaiglasse, kus tehtud läbivaatuse põhjal ta tunnistati vastutusvõimetuks. Kuna Soldatovi abikaasa Ludmilla Grünberg töötas ja oli olemas sääste, siis elas ta tööta, olles jäetud kui „segane" võimude poolt rahule. Aga ta tegutses edasi vabadusliikumises, kuhu kuulus umbes 50 isikut. Aastal 1974 hakkasid teda majanduslikult toetama kiriklikud organisatsioonid Eestis.

VAHISTAMINE

Soldatov vahistati 1975 a. jaanuaris oma korteris kell 23.30. Üksikut meest olid tulnud vahistama kaheksa meest, kuna oletati, et Soldatov on relvastatud. Peale pika noa ei leitud ta juurest mingit relva. Linnaskäikudel kandis ta nuga kaasas, kartes KGB poolt organiseeritud kallaletunge.

Vahistatu toimetati Tallinna Keskvangimajja, kus algas sõidutamine KGB vahet Pagari tänavas. Korduvad ülekuulamised ei andnud KGB-le „soovitud" tulemusi ning 8. märtsil 1975 saadeti Soldatov tapikorras Moskvasse kurikuulsasse Serbski instituuti. Nagu seletas Soldatov, ei tarvitatud ta juures füüsilist vägivalda KGB-s ega ka Serbski instituudis. Ta oletab, et see „hellitamine" oli tingitud kartusest välismaa meediumide ees. Serbski instituudis sai ta süste, mis teinud jutukaks ja nagu purju. Samas oli temaga koos ka Kalju Mätik. Mõlemad mehed jäid ka seal vaatamata droogidele kindlaks. Soldatov saadeti paari-kolme kuu pärast Tallinna Keskvangimajja tagasi.

Kohtulavastus toimus oktoobris 1975 ülemkohtu ruumes Tallinnas Pärnu maanteel. Süüpingis olid veel Kalju Mätik ja Varato. Protsess kestis 10 kuni 20 päeva. Soldatov loobus ametlikust kaitsjast, kuna see on tavaliselt abiprokurör. Otsus oli kuus aastat range rezhiimiga töölaagrit.

VANGILAAGRIS

Sama aasta detsembris saadeti Soldatov tapikorras üle Pihkva Venemaale. Viibinud mitmetes vangimajades, teinud kaasa 20 tapitransporti, olnud ka Krestõis Leningradis ja Lerfotovos Moskvas. Viimati viibis ta ühes laagris Mõrdvas lõuna pool Gorkit. See on üks vanemaid ja suuremaid orjalaagrite piirkondi N. Liidus. Seal olid säilunud Esimesest maailmasõjast veel barakid austria sõjavangidele, kuhu pärast revolutsiooni toimetati rezhiimivastased. Aastal 1937 teostatud „suurpuhastuse" ajal saadeti seal täide surmaotsused. Massihaudadele on istutatud männid, mis nüüd juba paras mets.

Vangilaagrites puutus ta kokku ka rea eestlastega, kelledest mäletab Narva omakaitselast Alfred Kirotostki, Valga politseinikku Leonhard Musta, Erna salga meest August Mõldrit, Ants Sihverit ja Eesti Leegioni kuulunud Ülo Aidlat. Mõldri saatus oli traagiline. Teda ei lubatud pärast karistuse kandmist Eestisse tagasi. Hiljem sai siiski kokku abikaasaga Eestis. Kohtumisel sai ta erutusest südamerabanduse ja suri.

Tänu kindlatele perekondlikele sidemetele ja välisabile on Soldatov elanud karistuse üle ilma tõsisemate tervisriketeta. Ta abikaasa sõitis kaks korda aastas — nii oli lubatud — raudteel maha iga kord 4000 km, et mehega tund aega juttu ajada ja anda edasi toidupakke, mida tuli sageli kanda jalgsi kilomeetrid. Ülima tänu ja austustundega kriipsutab S. Soldatov alla Vangistatud Eesti Vabadusvõitlejate Abistamiskeskust Stokholmis, kelle võrratu panus aitas üle elada need rasked aastad.

PEREKONNA VAENAMINE

Aastal 1976, mil Soldatovi poeg Aleksander, gümnaasiumiõpilane, oli saanud nõukogude seaduse järgi täisealiseks, lavastas KGB tema juuresolekul ühe löömingu, millest Aleksander Soldatov osa ei võtnud. Hoolimata sellest vahistati Aleksander, kellel murti ülekuulamisel käeluu. Talle määrati uskumatult kõrge karistus: viis aastat. Ta kannab valesti kokkukasvanud parema käeluuga, mille tagajärjel käsi on jäänud kõveraks, oma karistust Vasalemmas. Seal on nüüd mitu vangilaagrit erirezhiimidega ja kogusummas umbes 3000-nde vahialusega. Eesti Vabariigi ajal oli Vasalemmas 300 vahialust.

Pärast poja vangimõistmist tehti Soldatovile ettepanek, et ta loobuks poliitilisest tegevusest ning lubati talle sel puhul amnestia ja poja karistust vähendada poole võrra. Soldatov lükkas selle ettepaneku tagasi. Ta abikaasa vallandati töökohalt 1978. a. Tuli elatuda säästudest ja toetustest.

VABADUSES

Soldatov vabanes vangilaagrist tänavu jaanuaris. Tallinnas elas ta vastavalt määrusele „administratiivse järelvalve" all. Ta ei tohtinud linnast lahkuda, pidi õhtuti kell 21.00 kodus olema ega tohtinud külastada kinosid ega kohvikuid. Siis anti talle ja tema abikaasale kuus päeva aega maalt lahkumiseks. Nad jõudsid koos ühe juutide transpordiga Viinf 18. mail. Tänu Amnesty International vahendusele pääsesid nad hiljuti Saksamaale. Soldatov peatub Münchenis vene rezhiimikriitik dr. Lubarsky juures ning saab alates 1. juulist korteri Müncheni lähistel Starnbergis. Lävimisel saksa ametiasutustega on talle suureks abiks olnud Amnesty International ja Balti Seltsi president dr. Olgred Aule.

Küsides Soldatovilt tema tulevikukavade üle, vastas ta, et ta jatkab oma tegevust inimõiguslasena niivõrd kui see võimalik. Rõhuvaks momendiks on poja saatus, samuti kodumaale ja nõukogu orjusse jäänud aatekaaslased.

Tulles peaaegu paljaste kätega läände, on abielupaar Soldatov abivajajaks nr. 1 Saksamaal. Võlgneme talle tänu.

VASTUPANU JATKUB

Viimasele küsimusele, kas rohkete vahistamiste ja vaenamiste tagajärjel pole karta inimõiguslaste liikumise lõppemist N. Liidus, vastab Soldatov eitavalt. Põhjusena mainib ta asjaolu, et nõukogude süsteem on osanud mängida noore generatsiooni oma vastaseks. Arreteeritud noori pekstakse toorel kombel miilitsajaoskondades, mis kutsub esile vastupanu ja vihkamise. Eestisse on valgunud Venemaalt palju seiklejaid ja shoviniste, kes käituvad maal nagu peremehed. Eestis on esinenud arvukalt masslööminguid eestlaste ja venelaste vahel. See süvendab niigi vaenulikku vahekorda.

-kk

Vabadusvõitleja Sergei Soldatov ja Ludmilla Grünberg Münchenis.
Foto — Arnold Kokk

TORONTO LINNA

AJALEHTEDE JA SUURTE ESEMETE ÄRAVIIMINE

Dominion Day — kolmapäeval, 1. juulil 1981

Kolmapäeval, 1. juulil ei ole ajalehtede ja suurte esemete (külmutuskapid, diivanid, madratsid, aiapraht jne.) äraviimist.

Järjekordne ajalehtede ja suurte esemete äraviimine toimub kolmapäeval, 8. juulil 1981.

Meeldetuletus: Torontos on 19 klaas- ja metallpurkide ümbertöötamise kohta. Lähemaks informatsiooniks helistada 367-7742.

R. M. BREMNER, P. Eng., F.I.C.E.
Commissioner of Public Works
City of Toronto

INDREK KAHRO RICK MELNYK

Creative Images Photo Studios Ltd.

PULMA FOTOD, PORTREED
ÕHTUTI 5—9 PL.

9339 SALEM RD. TEL. (416) 639-8558
BURLINGTON, ONT. L7L 3X2 TORONTO LINE 766-9478

Baltlased andsid verd küüditamise meenutamiseks

Balti Liit otsustas teha midagi positiivset 40 aastat tagasi toimunud massküüditamise meenutamiseks. Selleks eestlased, lätlased ja leedulased andsid laupäeval, 13. juunil verd Punase Risti kliinikus, Dundas St. W.

„The Lakeshore Advetiser", mis avaldas sellest üle lehekülje ulatuva sõnumi koos pildiga, toob laekuri Mati Epneri seletuse: „Paljud mele vanemad valasid vabatahtlikult oma verd võitluses iseseisvuse eest ja mittevabatahtlikult nad andsid verd Nõukogude vangilaagrites. Mele andsime siin vabatahtlikult oma verd — see on sümboolne."

Epner ütles, et tr lahkus Eestist 1944. a. ühe aastasena, kuid tal on sugulasi, kes küüditati. „Ei ole ühtki balti perekonda, kes ei oleks puudutatud. Meil kõigil oli sugulasi, kes viidi Siberisse."

Usuteadusliku Instituudi neljas kursus Torontos

Pühapäeval lõppes EELK Usuteadusliku Instituudi 4. kursus jumalateenistusega Vana Andrese kirikus. Kuulajaid oli 19, nendest osa vabakuulajad. Kokku on Instituudis registreeritud olnud 30 isikut, neist 12 on sooritanud eksamid ja said proovijutluse pidamise õiguse. Järgneb proovlaasta ja lõpueksamid.

Nädal aega kestnud kursusel peeti loengud Emmanuel College'is ja kursuslased jutlustasid kirikutes. Instituudi juhataja on dr. A. Võõbus ja administraator piiskop K. Raudsepp.

Luterlaste vanadekodu Torontosse

Kanada luteriusu kogudused Torontos otsustasid ehitada 200—250 ruumilise vanadekodu, mille asukoha selgitamine on praegu käsil. Koguduste liikmeskond tahab võimalikult keskset asukohta trammi ja bussiliinide lähedal. On juba leitud kolm kohta ja valik tehakse lähemal ajal. Esialgse kava järgi tuleb vanadekodu samasugune kui Eesti Abistamiskomitee poolt ehitatav „Ehatare". Vanuse alammääraks elanikele on 55 aastat. Vanadekodu ehitustoimkonda kuulub abipraost Tõnis Nõmmik, kes Eesti Abistamiskomitee juhatuse liikmena on energiliselt kaasa aidanud ka „Ehatare" organiseerimistööle. Ehitusplaande tegemiseks on sõlmitud kokkulepe arhitekt G. Laikvega, kes valmistas ka „Ehatare" plaanid.

Laske isoleerida oma maja $30.00 eest „The Canadian Home Insulation Program'i" alusel — C.H.I.P.

Edmonds INSULATION & AND COMPANY LIMITED "We Done to Our" Since 1947

Asjatundlik isoleerimine klaasvilla puhumisega.

Pööningu ventilaatorid.

Esindaja Torontos: ENN LIGE, tel. 425-0839

EESTI ALUMIINIUM KOMPANII

Akende asendamine thermo-akendega. ☆ 5 tollised veerennid kuues värvis. ☆ Räästaaluste katmine.
Keldri akendele: sissemurdmise vastu metallkaitsed.
Tasuta hindamine. Helistage päeval töökoda tel. 832-2238 kl. 7.30 hom. — 4.30 p.l.

OSSO INVESTMENTS INC.,
10335 Keele Str., Maple, Ontario L0J 1E0

TERVITUSI VÕIDUPÜHAKS

H. ROONEEM'S BAKERY
484 QUEEN ST. WEST — Tel.: 366-1205 ja 366-3619
TORONTO, ONT.

RAYWAL KITCHENS
Telefon 889-6243

VARAMAE CONSTRUCTION LTD.

GRIMM'S FOODS LTD.

MULTIFRAME LIMITED
253 Centre E., Richmond Hill, Ont. L4C 1A7
Telefon 889-7556

EESTI MAJANDUSKLUBI KANADAS

EXPORT TOOL & WELDING Co. Ltd.
5 Brydon Dr. Rexdale, Ont. M9W 4M7
Telefon 743-7100
P. Kriisa

ESTO CONSTRUCTION CO. LTD.

H. LATER & CO. LTD.
INSURANCE

EESTI ABISTAMISKOMITEE KANADAS JA „EHATARE"
958 Broadview Ave., Toronto, Ont., M4K 2R6, Canada
Tel. 461-1344

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
Tel. (416) 466-1951, 466-1502
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(At "Chester" Subway Station)

SOODUS PUUKOOLI SAADUSTE OSTUKOHT
BRAY's GARDEN CENTRE
26 Ferndale Dr. Barrie, Ont. L4M 4S4 (Hwy 90 ja 400)
Tel. (705) 726-2951
Külastage meie äri ja triiphoonet teel suvilasse.
Tasuta nõuanne kodu ümbruse kaunistamiseks.
Äriomanikud Lia ja Erik Hess

HAAVANIIT'S SPRINGMOUNT NURSERIES AND LANDSCAPING LTD.
R.R.5, Owen Sound, Hwy 21/6, Ont., N4K 5N7
Tel. (519) 376-2080

EESTI EV. LUTERI USU PEETRI KOGUDUS
483-5847

TORONTO EESTI AP.-ÕIGEUSU KOGUDUS

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS

EELK TORONTO VANA ANDRESE KOGUDUS

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS, NÕUKOGU JA JUTLUSTAJA
Vabaduse kuulutuse raadiosaade

TORONTO EESTI S. P. ADVENTKOGUDUS

TORONTO EESTI EV. LUT. USU KOLMAINU KOGUDUS

EESTI VABAKOGUDUS
Ajakiri „Usk ja Elu"

EESTI KODU

TERVITUSI VÕIDUPÜHAKS

VANA — SUURTE KOGEMUSTEGA MATUSEMAJA

McDOUGALL & BROWN LTD.

FUNERAL DIRECTORS:

John Brown
Funeral Director
1491 Danforth Ave.
(Coxwell Subway Stn.)
Tel. 465-5485

Charles Brown
Funeral Director
2900 Kingston Rd.
(St. Clair Ave. E.)
Tel. 267-4656

G. Andrews
Funeral Director
646 St. Clair Ave. W.
Tel. 651-5511

OVER 50 YEARS OF GM SALES AND SERVICE

HOGAN GM

Chev Olds Limited

PAUL JUTTUS
Müük ja rentimine
Res. 423-5716

5000 Sheppard Ave. E., Scarborough, Ont. M1S 4L9 291-5054

Chevette	Malibu	Corvette	Delta Eighty Eight
Cavalier	Impala	Omega	Ninety Eight
Citation	Monte Carlo	Cutlass	Chevy Trucks and Vans
Camaro	Caprice	Oldsmobile	Toronado

ARTISTIC WOODWORK CO. LTD.

PARIMAD SOOVID EESTLASTELE VÕIDUPÜHAKS!

Lilled igaks sündmuseks

PERCY WATERS FLORIST INC.

445 Danforth Ave. — Telefon 463-1125

TECHNOGRAPH

Div. of HEINO KASAK ENTERPRISES LTD.

356 McRae Dr., Toronto, Ont. M4G 1T5

SILKSCREEN PRINTING SUPPLIES

SCEPTER MFG. CO.

Toronto – Ontario – Canada

Halloo naabrid!

WEST HILL
WORLD TRAVEL SERVICE LTD
Ontario Government Licence #1078984

HELISTAGE MEILE ESIMESENA, ET TEHA RESERVATSIOONE
Computeriseeritud asja-ajamine © 16 aastat samas kohas

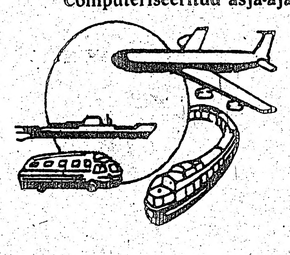

Laeva - lennu - bussi ja rongisõidud
Hotellide reservatsioon &
Auto rentimine
Volitatud "VIA" esindaja
Ring ja laevasõidud üle maailma
"IATA" tunnustus

Helistage (416) 284-4733
4526 KINGSTON RD., WEST HILL
(Vähe idapool Morningside Ave.) — Avatud 6 päeva nädalas
"Better Busines Bureau" liige

Crest Florists

567 MT. PLEASANT RD., TORONTO, ONTARIO
M4S 2M5
NELI BLOKKI LÕUNAPOOL EGLINTONI
(Murray E. Newbigging matusemaja lähedal)
Telefon 487-0491
VÕI
223-4484
KOJU SAATMINE METRO-TORONTOS
LILLED IGAKS SÜNDMUSEKS

Elmara Gulbis

VIINAD – VEINID – ÕLLED

Viinaload pulmadeks — pidudeks — konverentsideks
koos kohaletoomisega

Hea eesti peo juurde kuulub maailmakuulus

FINLANDIA SOOME VODKA ja **LAKKA** LIKÖÖR

GYAKI AGENCIES

1579 BLOOR ST. WEST
(Dundas Subway jaama ligidal)
TORONTO, ONT. M6P 1A6 ★ TEL. (416) 531-9946

Kõrge kvaliteediga tuntud euroopa viinade, veinide, õllede esindus.

PERFEKTSUS ON MEIE PÜÜD

KÕIGE VÄRSKEMAD LILLED —
TUNTUM LILLEÄRI KINGSWAY PIIRKONNAS

SOBIVAD LILLED, KINGID KÕIKIDEKS SÜNDMUSTEKS

Elford
FLORISTS LIMITED
omanik Bob Kivell

3000 Bloor Street West. Toronto 18, Ontario
(Idapool Royal Yorki, allmaaraudtee peatus)
Tel. 231-3396

EESTI PENSIONÄRIDE KLUBI TORONTOS

SOOME ÄRI

VIKING FOODS & IMPORTS

133 Laird Drive, Toronto M4S 3V5
Tel. 425-0450

HEAD JAANIPÄEVA MEIE KLIENTIDELE!

TORONTON SUOMALAINEN OSUUSPANKKI

(TORONTO SOOME ÜHISPANK)

191 EGLINTON AVENUE EAST, TORONTO, M4P 1K1
TELEFON 486-1533

MYR-Painting & Decorating Ltd.

SISE- JA VÄLISVÄRVIMINE ● TAPETSEERIMINE ● VIHMAVEE-TORUD ● TEEME KA VÄIKSEMAID PARANDUSTÖID.

KORRALIK TÖÖ — TASUTA HINDAMINE

Helistada HANS MYRSKOG — tel. 221-2317

SOOME REISIBÜROO ● TEL. 485-9437

KOHO INTERNATIONAL TOURS INC.

191 Eglinton Ave. E., Suite 304,
Toronto, Ont., M4P 1K1, Canada

Suitsutatud angerjad, lõhe ja heeringad

SUURMÜÜK äridele kogu Kanada ja USA ulatuses

EXCLUSIVE DELICATESSEN CO.

43 Mulock Ave., Toronto, Ont.
Telefon 766-6007
J. MISKINS

SAMPO-SAUNA LTD.

1413 Kingston Rd., Scarboro
Telefon 691-2297, õhtuti 694-9773

BURKS FALLS, Highway 11 South, Ontario
Telefon 1-705-382-3520

● Ostke SAMPO — SAMPO on parim ●

FURS by FINN

191 EGLINTON AVE. EAST
TORONTO, ONTARIO
416/488-1701

Ellen Peterson

FASHION INSTITUTE

Registreeritud kutsekool

TOWNE & COUNTRYE SQ.,
SUITE N-3 & 5, WILLOWDALE

Informatsioon tel. (416) 222-4533

TERVITUSI VÕIDUPÜHAKS

BROADVIEW DELICATESSEN

141 DANFORTH AVE., TORONTO
TEL. 465-9905

POKO'S MEAT'S

376 COLLEGE STREET, TORONTO
TEL 922-1300

Mõlema äri tooted - kodumaine maitse
Kõrge kvaliteet * Soodsad hinnad

Ostke ja tellige aegsasti meilt. Mõlemas äris palju Euroopa kvaliteet-tooteid. Kõik värske, puhas ja meeldiv. — OOTAME TEID!

OMANIKUD AUSME JA JOHN MIKELSONS

EESTI ALUMIINIUMI KOMPANII

H. ÕSSO

Tel.: tööstuses — 832-2238
kodus — 884-4558

PETIT PARIS

KONDIITER — KOHVIK

2384 Bloor St. W. (Windermere)
Tel. 769-9881

omn. Erich Naus

REIN KOPPEL

ROBERTSON CHEV.-OLDS.
1555 DANFORTH AVE. (Coxwell'i juures)
Toronto — Tel. 466-1131, kodus: 483-6096

FINN HOME BAKERY & DELICATESSEN

281 DANFORTH AVE. — Tel. 463-3331
Soome pagarisaadused — kardemonisaiad, struudelid, soome tordid, lihapirukad.

Soome rukkileib
EUROOPAMAITSELISED
JUUSTUD, KALAKONSERVID,
DELIKATESSID
Avatud:
esmasp., teisip., kolmap., neljap. 9—6,
reedel 9—7, laup. 8—6.

PARIMAD LEIVAD JA KOHVISAIAD soome pagarilt

PARKWAY BAKERS LTD.

127 Manville Rd., Unit 14, Scarborough, Ont.
Tel. (416) 751-0066
Avatud teisip. — reedeni kell 2.00—10.00

Meie tooted on saadaval: Poko's liha ja delikatessid, 319 Danforth Ave. ja 767 Mt. Pleasant, Viking Foods & Imports, Scandia Delicacies, Finnish Place Willowdale, Main Meats, 25 Main St. Brampton

SUUREMAD TELLIMISED NAGU KIRIKUTELE, SELTSIDELE TEHKE OTSE MEIE PAGARIÄRIST

THE FINNISH PLACE

5463 Yonge St. Willowdale
Tel. 222-7575

SKANDINAAVIA TOITUDE JA KINKEESEMETE ÄRI
SOOME SAUNATARBED

EKBERG'S UPHOLSTERING

755-9154 757-0269

Räägitakse eesti keelt

EESTLASED DANNEBROGI RISTI KAVALERID

Möödunud aasta novembris sai Taani Riigiarhiivi ülemarhivaar dr. Vello Helk esimese eestlasena paguluses Dannebrogi ordu rüütliristi. Sellel puhul nimetati kaht teist sama ordu rüütlit, president Konstantin Päts ja ajakirjanik Juhan Veelmat. Peale nende on aga veel nii mõnedki eestlased iseseisvuse aastatest selle ordu rüütlid.

Need vääristamised on kõik esitatud välisministeeriumi kaudu. Kombekohaselt saavad diplomaadid, kes Taanis mõnda aega on teeninud, lahkudes Dannebrogi ordu rüütliristi. Nii on selle austamise osaliseks saanud E.V. saatkonna sekretär Philip Karl Ferdinand Kaljot (31. 3. 1930), saatkonnanõunikud Otto Arthur Grant (1. 6. 1935) ja Artur Tuldava (21. 4. 1939), viimane nendest sai kõrgema järgu (kommandör af 2. grad).

Peale nende on kaks mereväelast rüütliristi omanikud, nimelt mereväe leitnant Johannes Sandbank (9. 11. 1925) ja kaptenleitnant Verner Oskar Väli (12. 12. 1935), kes olid tegevad atasheedena taani mereväe külastusvisiitidel Eestis.

Tallinna sadamapoltsei komissar Aleksander Randveer sai rüütliristi 13. 6. 1938 oma teenete eest Taani—Eesti suhete arendamisel; tema oli olnud alati taanlaste abiks asjades, mis kuulusid tema võimupiirkonda.

Eelpool mainitud Juhan Veelma sai oma tunnustuse natuke varem (2. 5. 1938) kui Eesti—Taani ühingu juhatusliige, kes oli üles näidanud erilist huvi Taani olude suhtes ja andnud tõhusa panuse ühes raamatus Taani kohta.

Lõpuks tuleks veel mainida seda motiveeringut, millega tookordne riigivanem Konstantin Päts 22. 4. 1933 sai Dannebrogi ordu suurristi: tema oli alati olnud Taanile sõbralikult häälestatud ja palju kordi aidanud kaasa takistuste kõrvaldamisel, kui oli tegemist taanlaste huvide edustamisega.

Konstantin Pätsi vapp Dannebrogi suurristi-rüütli kilbil asetati Taani pealinna lähedal asuva Frederiksborgi lossikiriku vappide galeriisse. Kui Konstantin Pätsile annetati see kõrge aumärk Taani kuninga Christian X poolt 22. aprillil 1933 tuli tal nagu teistelgi „vapita inimestel" see kunstnikult tellida ja Taani saata.

EPL

1. JUULIL ON KANADA SÜNNIPÄEV. ANNAME TALLE KÕIK, MIS MEIL ON!

SEE ON MEIE PÄEV, KANADA!

Üheskoos meil on võimalus teha see Canada Day üheks meeldejäävaks päevaks. Teeme kõik, et see oleks väärikas!

Teil on veel aega plaanitseda olemisi. Korraldage perekonna kokkutulekuid, sõprade, võibolla kogu ümbruskonna!

Korraldage üks „picnic" mis ületab kõik senised „picnicud".

Küpsetage kook. Puhuge ära kõik 114 küünalt.

Soovige üks soov mis täituks! Tehku seda meist

kõik 24,000,000 Newfoundlandist kuni Briti Columbiani ja Territooriumiteni. Teeme Canada Day MEIE päevaks, TEIE moodi.

CANADA'S BIRTHDAY, JULY 1ST
Council for Canadian Unity
Citizens Committee
of the National Capital Region
Canadian Folk Arts Council

1ER JUILLET, LA FÊTE DU CANADA
Conseil pour l'unité canadienne
Comité des citoyens,
région de la capitale nationale
Conseil canadien des arts populaires

KOHUS K. LINNASE VASTU DEMONSTRATSIOONIDEGA

Ülespiitsutatud informatsiooni TV-s, raadios ja pressis. — Juutide delegatsioon Rahvuskomitees

WESTBURY, NY (M.E.) — Siinses liidukohtus, 30 miili New Yorgi südalinnast, algas taas vahepeal katkestuses olnud protsess end. tartlase Karl Linnase, 61 a. v. vastu kohtuministeeriumi eriosakonna käsitluses. Selles süüdistatakse, et K. Linnas olla Saksa okupatsiooni ajal Tartu „koonduslaagris" osa võtnud „tuhandete süütute isikute hukkamisele kaasa aitamises, kellede hulgas enamus olnud juudid". K. Linnas olevat oma tagapõhja teenistuse alal valetanud, et selteel saada viisat USA-sse emigreerumiseks. Temalt taotletakse kodakondsuse ära võtmist ja maalt väljasaatmist.

Kohtusaal oli varakult täidetud. K. Linnast ennast ei ole veel ise kohtu ette kutsutud, teda esindab läti rahvusest advokaat Ivars Berzins. On tõenäolik, et K. Linnas protsessi hilisemas järgus saab kutse ka ise kohal olla omapoolse seletuse andmiseks. Kohtuministeeriumi advokaat Martha Talley seletas, et Linnas olnud Saksa armee leitnant, kuuludes koledasse („feared") SS-i. Ta ütles, et Linnas on võtnud osa laste, naiste ja meeste hukkamisest, tulistades neid, mille järele need kukkusid lahtisse massihauda. Ta olnud sakslastelt okupeeritud Tartu KZ-laagri administraator 1941. a. augustist kuni 1942. a. maini. Linnas emigreerus USA-sse 1951 ja sai naturaliseeritud kodanikuks 1960, olles maale tulnud „illegaalselt" ja „valetanud" ka kodanikupaberite täitmisel.

Linnas on lükanud tagasi süüdistuse, et tema oleks kedagi mõrvanud. Tema advokaat ei võta enne sõna kui prokurör ja kohtuministeeriumipoolsed tunnistajad on kõik oma süüdistused välja asetanud. Üks märgitud peatunnistajaid Raul Hilberg — „Viini päritoluga" raamatu „Holocaust" autor ütles, et Tartus olla tapetud poole aastaga juulist 1941 kuni jaanuarini 1942 kakstuhat juuti ja ja tuhat muud isikut. Tema olevat Saksa (sõjasaagiks saadud) dokumentides näinud, et Linnas olnud Saksa 38-nda Pataljoni leitnandiks. Küsimusele, kas tema isiklikult on kunagi kohtanud K. Linnast, vastas ta eitavalt. Protsess võib vaheaegadega kesta mõnda aega.

ÜLESKIHUTATUD MEELEOLUD

Paralleelselt sellele protsessile areneb mingi „show" ehk koordineeritud „orkestrimäng". Juba mõned päevad protsessi eel oli ajakirjandusse lanseeritud sõnumeid ja artikleid K. Linnase kohta. Protsessi avapäeva õhtul TV-jaam 2 oma päevauudistes andis pikalt-laialt miljonitele vaatajatele pilte K. Linnasest, tema elumajast, kus seletati, et „see mees on tapnud tuhandeid juute Tartus, okupeeritud Eestis ja Venemaal". Vahepeal kõnelesid juudi tegelased ja näidati illustreerimiseks kusagilt laipade merd (Auswitz). Kui aga TV-reporter usutles K. Linnase elukoha ühte naabrit, siis see ütles, et Linnas on tõeliselt tore mees, keda naabrid hindavad tunnustavalt... Juudi Kaitseliidu esindaja kõneles läbi valjuhääldaja kohtumaja ees, kirudes, et „niisugune kurjategija" elab siin meie naabruses. Sama on tehtud ka ta maja ees. Üks kohalik raadiojaam läks isegi niikaugele, et nimetas „eesti maja ja lastekodu K. Linnaselt verehinnaga määrituks, millised paigad püstitatud K. Linnase kaasalöömisel". Need väljendused on kutsunud Long Islandi ja hiljem ka mujal eestlaskonnas esile terava pahameele, kuna neis nähakse ütlejailt soovi mustata ja kompromiteerida eesti ühiskonda.

DELEGATSIOON

Samal ajal käis mõneliikmeline juutide delegatsioon — neist üks isik Kanadast, New Yorgi Eesti Majas, kus nad on saanud kokku Rahvuskomitee esindajate P. Saare, J. Virkmaa ja E. Vallastega, nõudes mingi ühise koostöö ja arusaamise avalikku deklaratsiooni. ERKU tegutseb demokraatlikel alustel ja küsimust saab otsustada juhatus. Omal algatusel on kaasmaalased protestiks helistanud TV-jaama juhtivatele tegelastele, paludes hoiduda liialdusist ja vale teele inspireerivast informatsioonist, soovitades selgitada ka kommunistidelt sooritatud holocausti Balti rahvaste j.t. kallal. On helistatud ka mujale ja saadetud välja kirju avalikelu juhtidele ja teistele, kusjuures mõned on ka lisanud, et just äsja olid meie elumajade lipud leinaks pooles mastis küüditamisohvrite mälestamisel, kes viidi vene kommunistidelt surema Siberi orjalaagreisse 1941. a. — täpselt 40 a. eest. NYEVÜ esimehelt E. Lippingult ilmus kirjutis „News World" veergudel, kus ta kirjeldades mainitut, nõudis, et küüditamisele kaasa aidanud — Stalini alamleitnandid Brezhnev, Suslov, Gromõko j.t. kui kurjategijad antaks kohtu alla.

„MEIE ELU" on eestluse hoidja ja ühendaja paguluses, püüdes kaasa aidata eesti keele säilitamiseks ja kasvava noorsoo hoidmiseks meie rahvusgrupi liikmena — seepärast lugege ja tellige „MEIE ELU".

Vaipade ja mööbli
PUHASTUS
auruga (steamcleaning)
Helistada ERIK LOKBIK
tel. 447-9834

Vanem eesti daam Torontos
otsib omale ustavat
EESTI NAIST
majasse seltsiliseks. Tasuta korter.
Kirjad s.l.t. „Seltsiline" all.

KIVIOJAL MÜÜA
SUVILA KRUNT
100x150 jalga. Kaev, kuur ja seedri hekk. Küsitav hind $8,500.—. Minonen Rd. Lot No. 21. — Tel. 537-6338 peale kella 5 õ.

KIRIKLIKKE TEATEID

EESTI EV. LUTERI ÜSU PEETRI KOGUDUS
817 Mt. Pleasant Rd., Toronto M4P 2L1
Kiriku telefon 483-3047
Op. Oskar Puhm
84 Dinnick Cres., Toronto M4N 1L8
telefon 483-4103

VÕIDUPÜHA JUMALATEENISTUS pühapäeval, 28. juunil kell 11 hommikul.

Pühap., 5. juulil jumalateenistus jääb ära.

Pühapäeval, 12. juulil JUMALATEENISTUS kell 11 hom.

ÕPETAJA KONETUNNID: teisipäeviti ja neljapäeviti kell 6—8 õhtul.

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS
Stone Church,
45 Davenport Rd.
Pastor Allan Laur
141 Clark Ave. Unit #50
Thornhill, Ontario
L3T 4P4
Tel. 889-8175

Laupäeval, 27. juunil kell 7 õ. PEREKONNAÕHTU-KOOSVIIBIMINE. Külalistena perekond Laur ja Aksberg Rootsist. Kavas laulu ja muusikat.

Pühapäeval, 28. juunil kell 2 pl. JUMALATEENISTUS. Külalised Rootsist. Laulugrupp „Laurid".

Teisipäeval, 30. juunil kell 7 õ. PALVEÕHTU.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 962 Jones Ave. Tel. 461-2077

Pühapäeval, 28. juunil kell 11 hommikul JUMALATEENISTUS. Kõnelevad Heino Sepp ja jutl. E. Saraoja.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
699 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
36 Bards Walkway, Willowdale, Ontario M2J 4T9
499-6488

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPAEVAL

Pühapäeval, 28. juunil kell 11 hommikul JUMALATEENISTUS. Kõneleb H. Eller. Solist Raul Pumber. Kell 6 õ. VÄLISMISJONI ÕHTU. Vaimulikku muusikat esitavad Senta Medri ja keelpillid.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
Vana-Andrese kirik Carltoni ja Jarvise nurgal.
Op. Andres Taul
17 Frank Cres., Toronto M6G 3K6
Tel. 656-9248, kirikus: 923-5173

Pühapäeval, 12. juulil JUMALATEENISTUS kell 6 õ.

Pühapäeval, 28. juunil JUMALATEENISTUS kell 4 pl.

ÕPETAJA KONETUNNID teisipäeval ja neljapäeval kl. 6—8 õ. kiriku käärkambris.

SEEDRIORU LASTESUVEKODU vajab
UJUMISINSTRUKTORIT —
VETELPÄÄSTJAT
(12. juuli — 8. august)
Lähem informatsioon: H. Toomsalu, 47 Mountain Ave., Hamilton, Ont. L8P 4E8 — Tel. (416) 529-3760

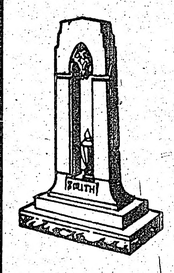
SMITH MONUMENT CO LTD
asutatud 1919
TÖÖSTUSE NÄITUSRUUM AVATUD PUBLIKULE
JAEMÜÜK — HULGIMÜÜK
Graniidist hauakivid ja proksist mälestustahvel. Baltlane kujundaja.
Kvaliteetne töö kirjaliku garantiiga (Küsige seda)
349 WESTON RD.
Eglintoni ja St. Clair'i vahel
Jane'ist ida pool.
769-0674
õhtuti D. King 231-3463

PIKA RASKE HAIGUSE JÄRELE LAHKUS VAIKSELT MINU ARMAS ABIKAASA

JOHANNES VILUMETS

Sündinud 9. septembril 1904 Kaismal
Surnud 20. juunil 1981 Torontos

Mälestavad sügavas leinas

abikaasa VERA
ÕDE kodumaal
VEND USA-s
SUGULASED New Yorgis ja Chicagos

Puhka rahus!

ARMAST

JUHAN VILUMETS'A

mälestavad sügavas leinas
kaasvõitlejad Ratsarügemendist

AUGUST KALA
UNO KOOK
BORIS LEEMAN
ARVO LEHARI
AKSEL MUUL
KARL PÄRNOJA
OSVALD RAIDLO
EDUARD REINMAA
EMIL VUKS
abikaasadega
ELMAR SILM
KARL TAMM

Puhka rahus!

ENDIST KOGUDUSE NÕUKOGU LIIGET

JOHANNES VILUMETS'A

mälestavad

TORONTO EESTI APOSTLIKU ÕIGEUSU KOGUDUS, NÕUKOGU, JUHATUS ja VAIMULIK

Igavene mälestus.

OOTAMATA SURMA LÄBI LAHKUNUD PEREKONNA SÕPRA

JUHAN VILUMETS'A

mälestavad

ESTHER ja ALEX KALKIS
NIINA ja VÄINO REINSALU
VALDUR REINSALU perekonnaga
LEIDA ja ENDEL REINAS

KAUAAEGSET SÕPRA

JUHAN VILUMETS'A

mälestavad leinas

A. NAHKSEPP
N. PALM abikaasaga
E. VAREP abikaasaga
R. VÄIKEMÄE abikaasaga

LUGUPEETUD JA ARMAST KLUBI LIIGET

JOHANNES VILUMETS'A

mälestab leinas

EESTI PENSIONÄRIDE KLUBI TORONTOS

HEAD SÕPRA

JUHAN VILUMETS'A

mäletab leinas

FRED GÜBELI

KALLIST SÕPRA

JUHAN VILUMETS'A

mälestavad leinas

PEETER, SALME ja JUTA AUKSI
JÜRI ja HILLAR AUKSI
PEETER AUKSI abikaasaga

ENDIST JUHATUSE LIIGET JA ASUTAJAT LIIGET

JOHANNES VILUMETS'A

mälestab kurbuses

TORONTO EESTI VÕITLEJATE ÜHINGU JUHATUS ja LIIKMESKOND

ARMAST ABIKAASAT, ISA JA VANAISA

ALEKSANDER MILLER'IT

sündinud 25. oktoobril 1903 Kihelkonnal
surnud 17. juunil 1981 Torontos

leinavad

Usk, lootus ja armastus
aga kõige suurem
neist on armastus.

ABIKAASA
POEG ja POJATÜTAR abikaasaga
OMAKSED ja SUGULASED Kodu-Eestis

KALLIST SUGULAST

PAUL VAIGRO'T

surnud 20. juunil 1981 Baltimore's

mälestavad leinas

EVA MEIDLA abikaasaga
AINO ROSENBERG abikaasaga
ALICE PÄRI

Puhka rahus!

LAHKUS MEIE SÕBER

ANNA TAMBEK

mälestavad leinas

ANDU KALLAS
HILDA KURTZ
ERNA LAANEMÄE
MARIE MILLER
LIA ja HILLAR INDLA
PIA ja OLAF KLASEN
LAINE ja HEINO LOO
HELGA ja WALTER PAAKSPUU
ARMI ja PAUL SANDER

LAHKUS MEIE HEA SÕBER JA KOHUSETRUU KAASVÕITLEJA

JOHANNES VILUMETS

mälestavad leinas

A. ALAVER abikaasaga
E. HERMA abikaasaga
R. LINDEMANN abikaasaga
M. NIINVEE
H. PENT abikaasaga
J. RÜNK abikaasaga

KARL NAARITS

Mälestavad
Clearwater Lake naabrid

AINO KUKK
ALLAN KUKK
HENDRIK KUKKUR abikaasaga
EDGAR NOORMÄGI abikaasaga
JUHAN OINUS
HANS PIIRSALU perekonnaga
LEO PUURITS
VALDEK RAIEND abikaasaga
GUNO TAMBRE abikaasaga
MART TEDER abikaasaga

ARMAST KAUAAEGSET SÕPRA

JUHAN VILUMETS'A

leinavad kurbusega

LINDA SUTT
ALICE RANDLA
HERTA LEEMAN

KAUAAEGSET HEAD SÕPRA

JUHAN VILUMETS'A

mäletab

TAMARA MAALSTEIN

KURI HAIGUS LÕPETAS LOOTUSE VABAST KODUMAAST

ALEKSANDER MILLER'IL

mälestab kurbusega

A. MELLIKOV'i perekond

ARMAST

JUHAN VILUMETS'A

mälestavad

HELGA ELLANDI
INA SONIN
HELMI HERMAN
LINDA ja REIN LIIV

Südamlik tänu sõpradele ja tuttavatele, kes meie armsa abikaasa, isa ja poja

SVEN OLAF RASS'i

matusetalitusest nii rohkel arvul osa võtsid, meid meie leinas lohutasid, tema viimast puhkepaika nii rohkete lilledega kaunistasid. Südamlik tänu praost O. Puhm'ile, T.E. Meeskoorile ja dr. Roman Toile.

LESK POEGADEGA ja EMA

Eesti arst valvekorras

27. ja 28. juunil
dr. R. Vannselja 921-7777

LEINATEATED

Suri Amanda Rebane-Liberts

17. mail suri New Yorgis, Queensis, 91 a. vanuses omaaegne ooperitäht Amanda Rebane-Liberts, pärit Valgast. Kadunu siirdus noorena õpinguiks Peterburgi, kus ta lõpetas konservatooriumi laulu alal. Pärast seda abiellunud läti tuntud kunstniku prof. Libertsiga sai tema alaliseks elukohaks Riia, kus ta oli tegev ooperilauljatarina, saavutades häid arvustusi ja kuulsuse. Ta kontserteeris ka Tallinnas Estonia kontsertsaalis.

Asunud koos abikaasaga põgenikuteedele saabusid nad uuspõgenike seas neljakümnendate aastate lõpul New Yorki. Prof. Liberts lõi läbi kunstnikuna, töötades surmani, paar aastakümmet tagasi.

OTTOMAR LAAMANN

„MÄLESTUSED KRIMMIST"

Hind $16.00, postiga tellides pluss saatekulu $1.20 raamatult.

müügil „Meie Elu" talituses
958 Broadview Ave. Toronto, Ont.
M4K 2R6

MÜÜGIL

SUVILA

Haliburton'i ligidal. Head jahi ja kalapüügi võimalused. Looduskauni järve rannas. Tälesti möbleeritud, kolm magamistuba. Saun krundil.

Helist. pärast kella 9 (416) 888-1501

JURISTID

ENN ALFRED
ADVOKAAT — NOTAR
Toronto Dominion Centre
P.O. Box 326, Room 1002
Royal Trust Tower
Toronto M5K 1K7
King—Bay
Telefon: 869-1777
24-tunnil telefonivalvo

Eesti Sihtkapital Kanadas

Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele

Eesti Sihtkapital Kanadas

kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

Suur veok kolimiseks

J. KRULL
JA
WILCOX LAKE SAUNA
PEREKONNA SAUN
464 Sunset Beach Rd., P.O. Box 469
Oak Ridge, Ontario L0G 1P0
Telefon 773-0497
Johan Krulli juhtimisel.

OPTIKUD

J. RATAS
Optika- ja Kellasepakoda
247 Danforth Ave. Toronto
Telefon 465-6251

PRILLID
parimas kvaliteedis nagu Christian Dior, Rodenstock, Zeiss jne.
Soft contact-lenses.

KELLAD
Omega, Tissot, Bulova, Accutron

ELEKTRIK

Sisseseaded, uuendused ja parandused elumajades või ettevõtetes.

HALLING
Tel. 762-9190 • Lic. E1044

H K INSURANCE AGENCY LTD
23 Westmore Drive
Suite 200
Rexdale, Ontario M9V 3Y7
Tel. 745-4622

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA

Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:

M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor

733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 • 489-8002

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

EHTEASJU
SKANDINAAVIA
KINKEESEMEID:
LINIKUID, SOHVAPATJU,
PLASTIK-
PÕRANDARIIDEID,
SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (ka lastele)

„Meie Elu" üksiknumbrid on müügil:

TORONTO

POKO'S MEAT PRODUCTS ARIDES:	376 College St.
	767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris	484 Queen St. W.
Ballnt Book Store	246 Spadina Ave.
„Meie Elu" talitused	958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen	141 Danforth Ave.

THUNDER BAY

Finnish Book Store	168 S. Algoma St.

SUDBURY

Wolfe's Bookstore	133—135 Durham St. E.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". — Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid. —

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $30.00, 6 k. $16.00, 3 k. $11.00; USA-sse — 1 a. $32.00, 6 k. $17.00, 3 k. $11.50; Ülemeremaadesse — 1 a. $36.00, 6 k. $18.50, 3 k. $12.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $14.50, 6 k. $7.25. Kiri- ja lennupostilisa USA-sse: 1 a. $16.50, 6 k. $8.25. Lennupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $32.75, 6 k. $16.40.

958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada
„MEIE ELU" TALITUS

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga„ panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

ROMAN TOI'LE EKN TEENETEMÄRK

Möödunud nädalal tähistas helilooja ja muusikateadlane Roman Toi oma 65. sünnipäeva. Sel puhul korraldati pidulik õhtupalvus Vana Andrese kirikus.

Sündmusekohase jutluse pidas piiskop Karl Raudsepp ning südamlikult otsekohese lühikõne õpetaja Andres Taul.

Õhtupalvuse muusikaline osa kujunes Roman Toi heliloomingu pisikontserdiks. Sopran Tamara Norheim esitas ilmekalt eesti-maitselise laulu „Palve". Ta laulis, nagu noot nõuab — rõõmsahääleliselt ja Aleksander Abeli südamlikkudele sõnadele hästi sisse elades.

Teine solist, tshellist Norman Abbott esitas Toi värskema, alles kuu aega tagasi Peetri kirikus esiettekandel olnud helindi „Dialoog". Meloodiline kompositsioon nautis mahdakat Abbott'i poognatõmmet aga kujunes ikkagi reljeefseks, nagu kahe sõbra usaldusliikuks dialoogiks oreli ja tshello vahel.

Sünnipäevalaps ise esitas orelil oma koraalieelmängu „Jeesus tule minule" palvuse preludiina ning lõpetamiseks verivärske pala „Meditatsioon". Eriti viimases tundsime eesti eesti rahva muusika varamu põhjalikku tundmist ja selle toilikult lihtsakoelist rakendamist.

Nii koguduse koraalilaulu saatmisel kui oma helitööde esitamisel võisime nautida virtuositeedist kuni tõsi-lüürikasse ulatuvat värvirohket ja kindlakäelist orelimängu. Alatine Toi „trademark".

ROHKESTI TERVITUSI

Õhtupalvusele järgnenud sünnipäeva kohvilaud kujunes Roman Toile toodud tervituste tormiks ühest ja koorimuusika kontserdiks teisest küljest.

Printsiibil „mägi Moosese juurde" oli Orilliast Torontosse sõitnud terve dr. Andrus Voitk'i perekond, et kogu perekonna kaastegevusel esitada Toi uhiuut pala bassile, viiulile, violale, tshellole ja klaverile: „Mina ise". Betty Alveri luuletusele oli Toi dr. Voitki palvel kirjutanud laulu, mille saatmiseks kogu perekond on rakendatud. Selle esiettekanne Torontos toimus sama bravuurselt kui paar nädalat varem Orillias.

Tervitusi toojate rida tundus olevat lõppematu. Esimesena tõusis piiskop Raudsepp nii peapiiskop Veemi kui Eesti kiriku nimel. Kanada Sinodi parimad soovid tõi õpetaja Tõnis Nõmmik. Peetri koguduse esimees Andres Tork tervitas praost Puhmi ja terve koguduse nimel sünnipäevalast kui sõbralikku sillaehitajat eesti kiriku elus. Esimehe kõnele ühinesid Peetri koguduse koorid „Cantate Domino" ja noortekoor „Lootus" ning laulsid Charles Kipperi juhatusel südamlikult Aaviku laulu „Minu tee".

Vana Andrese tänu ja sõpruse vaimus kõneles koguduse esimees Albert Roost.

EELK Usuteadusliku Instituudi nimel tänas ja tõi kingituse instituudi kaaslektoritelt ja õpilastelt Väino Kaldma.

Prof. dr. Artur Võõbus oma tänusõnas toonitas omalt poolt seda kirikumuusika mõistmise sügavust, mida dr. Toi oma uurimustega ja ettekannetega on toonud Instituudi õppekavva.

Organisatsioonid, kes isiklikult tervitusi tõid, olid: Westholmi gümnaasiumi koolivennad, Hamiltoni Eesti Seltsi Segakoor, Eesti Rahvusteater Kanadas ,Toronto Eesti Meeskoor, Toronto Eesti Segakoor, Eesti Kunstide Keskus, „Loomingupäevad 1981", Tartu Instituut, Eesti Laulja-te Liit Põhja-Ameerikas ja Estonia koor.

Tervitajateks olid: õpetaja Valter Kopperman, Valve Tali, Riina Reinik, Heikki Paara, Uno Kook, Stella Kerson, Mall Puhm, dr. Endel Aruja, Alfred Kelder ja Pärja Tiislar.

Toronto Eesti Meeskoor Charles Kipperi juhtimisel laulis tervituseks vägeva ja traditsioonilise „Me soovime õnne..." ja teiseks Toi lõbustujulise „Aiut, taiut". Toronto Eesti Segakoori tervitusena pani Uno Kook laulma kogu pidulaua ning pesuehtsas laulupeo vaimus kõlas Mihkel Lüdigi pidulik „Laulud nüüd lähevad kaunimal kõlal".

Estonia koor esitas temale omase nõtkusega Lembit Avessoni laulu „Järv".

Sündmusest, mille osavõtjaskond ulatus ligi pooletuhandeni, võtsid osa ka sünnipäevalapse ema, laulja-tar Anni Toi ning sünnipäevalapse abikaasa Vaiki. Samuti oli kohal sünnipäevalapse poeg, prof. dr. Ants Toi koos oma abikaasa Ingaga.

TEENETEMARK

Seltskondliku koosviibimise ava- ja lõppsõna ütles Roman Toi ise. Ta pani kogu külaliskonna laulma enne Juhan Aaviku vandetõotuslikku „Hoia Jumal Eestit" ja lõpuks Türnpu-Vettiku meisterlikku „Lahkumise laulu".

Nõnda jäi Vana Andrese kiriku müüride vahele nagu eesti lauljaspere lipukirjana kõlama: laul ilole meid kokku tõi ja südamed meil loitma lõi, jää sõbraks laulule! Eesti laulule!

Siin on motiiv, mis lõi EKN-le õiguse anda oma esimene hõbe teenetemärk Roman Toile. „Eestlusele ja eesti vabadusvõitlusele osutatud teenete eest" — nagu ütles märgi üleandmisel EKN nimel Eneri Taul.

O.H.

Dr. Roman Toi, kes teenitult saanud rohkesti kiiduavaldusi muusikasõpradelt, aplodeerib seekord ise dr. Andrus Voitki perekonna-orkestrile sünnipäeva kohvilauas Vana Andrese kiriku saalis. Vasakult — dr. Ants Toi, juubilari abikaasa Vaiki, ema Anni ja piiskop Karl Raudsepp.
Foto — O. Haamer

Karl Trei, Ermo Kulmar, Jaan Roos ja Uno Limit Ontario Masterite esivõistlustel.
Foto — „Meie Elu"

JAAN ROOS KÕNDIS VÄLISEESTLASTE REKORDI

Eestlaste häid tagajärgi Ontario Masterite esivõistlustel

Et eesti sportlased on igal ajal valmis võistlustulle minema, vaatamata sellele kas nad on seitsme või seitsmekümne aastased, seda on näidanud kaks viimast juunikuu nädalalõppu. Skautlike noorte spordipäeval olid nad väljas alates isegi kuueaastaselt ja laupäeval, 13. juunil Ontario Masterite esivõistlustel, mis korraldati Ontario Masters and Field Association'i poolt Oshawa Civic Field'i spordiväljakutel, oli vanem eestlastest osavõtja üle seitsmekümne.

Ontario Masterite esivõistlustest võttis osa neli eestlast: Karl Trei, Ermo Kulmar, Uno Limit ja Jaan Roos, kes seal saavutasid kolm esikohta, ühe teise ja ühe neljanda koha. Jaan Roos saavutas 5000 m kõndimises uue väliseestlaste rekordi ajaga 25 min. 46 sek. Endine rekord oli Agu Laane nimel ajaga 28.50, kes elab Ühendriikides. Üldine osavõtjate arv võistlustel oli 162. Oshawa suurim spordiväljak, kus toimusid hüpped, jooksud ja kõndimine,on eeskujulikkude jooksuradadega ja tribüüniga, kus istekohti on 10.000 pealtvaatajale.

Võistlused algasid täpselt väljakuulutatud ajal 110 m tõkkejooksuga, millele järgnes kohe 100 m jooks, mitmes erinevas stardis, vastavalt vanuse klassidele. Siin saavutas Ermo Kulmar esikoha 65—69 a. vanuseklassis tagajärjega 17,00 sek. Järgnes kohe kuulitõuge, kus Ermo Kulmar saavutas oma klassis esikoha tagajärjega 8,01 m ja Karl Trei 70—74 a. klassis neljanda koha. Päeva põnevamateks aladeks kujunesid 10 000 m jooks ja 5000 m kõndimine. 10 000 m jooksus oli üle 80-ne osavõtja ja toimus kahe stardiga, nooremad klassid enne ja vanemad hiljem. Võistlus siin oli väga tasavägine ja Uno Limit 60—64 a. klassis saavutas teise koha tagajärjega 46 min. 20 sek.

Viimaseks alaks oli 5000 m kõndimine, millest võttis osa Jaan Roos ja kus ta kõige kardetavamaks vastaseks oli olümpiamängude Kanada meeskonna liige, Masterite maailmameister ja rekordihoidja Max Gould. Otsustavaks oli siin nende erinev kõndimise stiil ja vanuse vahe. J. Roos võistles 40—44 a. klassis ja M. Gould 60—64 a. klassis. Stardist väljudes asus juhtima väga kiire tempoga M. Gould, J. Roos kohe tema kannul. Nii kestis see kaks esimest ringi, kuid kolmanda ringi esimesel kurvel Roos välkkiirelt möödus Gouldist ja asus juhtima. Gould suutis Roosi kiirele tempole veel kaks järgmist ringi vastupanna, kuid jäi hiljem aeglaselt järele. J. Roos lõpetas võistluse 200 m edumaaga Gould'i ees ja ei saavutanud ainult esikohta vaid püstitas ka uue väliseestlaste rekordi ajaga 25 min. 46 sek.

Ilm oli võistlusteks soodne ja korraldus üldiselt väga hea.

HARALD RAIGNA

SPORT

Tallinna Festivali laskevõistlused

Toronto Eesti Püssi- ja Püstoliklubi korraldas Tallinna Festival'i pidustuste raamides oma 15-da tegevusaasta tähistamiseks Eesti Maja lasketiirul laskevõistlused, millest võtsid osa Toronto, Thunder Bay, Montreali ja Hamiltoni eesti laskurid.

Võistlused kestsid neli päeva, kusjuures Thunder Bay ja Montreali võistlejad sooritasid laskmised oma linnades. Kogusummas võttis osa 70 laskurit, nendest 6 tütarlast ja 6 poissi. Kõige noorem oli 7-aastane poiss ja kõige vanem 75-aastane mees. Võistlused olid korraldatud seitsmes eriklassis. Võistluste korraldajatena olid tegevuses 11 kohtunikku. Auhindadeks olid nägusad medalid. Üldkorraldajaks oli V. Kana.

TAGAJÄRJED:

A klass 20x3 lasku kolmest asendist: 1) M. Kontus 558 punkti, 2) L. Liigvald 530, 3) R. Saar 517.

B klass 10x3 lasku kolmest asendist: 1) A. Kütt 247, 2) J. Vares 242, 3) P. Aljas 235.

C klass 10x3 lasku kolmest asendist: 1) Peeter Kivioja 255, 2) Andres Tamm 249, 3) Toomas Kolli 218.

D klass tütarlapsed, 20 lasku lamades: 1) L. Dobereiner 169, 2) K. Koop 167, 3) K. Valter 165.

E klass poisid, 20 lasku lamades: 1) R. Karhunen 176, 2) E. Nippak 176, 3) J. Esken 174.

F klass noored poisid, 10 lasku lamades: 1) A. Sutt 94, 2) A. Petersoo 91, 3) T. Petersoo 89.

Püstol: 1) A. Tint 536, 2) A. Tinits 518, 3) M. Gering 509.

Võistlusrelvadeks olid vastavalt klassidele 22 kal. vaba-, standard- ja sportpüssid. Püstolilaskmisel 22 kal. standard püstol.

HARALD RAIGNA

KERGEJÕUSTIKU VETERANID!

Ontario Masters Klubide (üle 30-ne) karikavõistlused peetakse 15. augustil Torontos, Northview spordiplatsil, mis asub Bathurst ja Finch tänavate nurgal. Alad: 100, 400, 1500, 5000, kaugus, kõrgus, kuul, ketas. Vanused: 40-st kuni üle 70-ne meestele ja naistele. Osavõtjate arv: piiramatu. Punkte arvestatakse händikäppi alusel nii et ka mõnel väga heal seenioril, kes näitteks üle 70-ne, oleks võimalus tulla esimese kolme auhinna saaja hulka määratud aladel.

„Kalev" Masters Klubi treeningud toimuvad pühapäeviti kell 10.00 ja teisipäeval ning neljapäeval kell 19.00 Northview väljakul.

erk

Kapten Vassili Williamson (Villemson) 80-aastane

Ta sündis 6. juulil 1901 a. Pärnus kaupmehe pojana. Kooliskäimist ta alustas Pärnus, jatkas Tallinnas ja sõjaoludest tingituna (I maailmasõda) Stavropolis-Kaukaasias. Võidelles vabatahtlik õppur-sõdurina Vabadussõjas, sai ta lahingus haavata. Vabariigi valitsus on hinnanud tema teeneid Vabadussõjas „tasuta maa" annetamisega.

1920—1923 a. õppis Sv. Tehnikakoolis, lõpetades selle n.-leitnandina, suurtüki erialal. Teenis väeosades nii rivi kui ka tehnilistel ametkohtadel. Omas suurtükiväe inspektori eriauhinna eeskujuliku suurtükitule juhtimise alal. 1936—1940 a. oli Sv. Tehnikakooli suurtükiklassi ülemaks, tegeledes sõjaväe tehnilise juhtkonna järelkasvu kasvatamisel ja ja õpetamisel.

Sunniviisil, punaarmee koosseisus, Venemaale viiduna, langes 1941 a. juulis saksa vangi. Viibis ebainimlikes oludes Ebenrode sõjavangi laagris. Novembris 1941 a., kodumaale saabudes, teenis politsei üksustes kompanii ja pataljoni ülemana. 1944 a. põgenenud Saksamaale, oli ohvitseride reservis, viimati Taanis. Sõja lõppedes, pääses põgenike laagrisse, olles ühtlasi UNRRA teenistuses.

1949 a. emigreerus USA-sse, Baltimoresse. Ta töötas suurfirma „Bethlehem Steel Co." inseneri osakonnas vanem konstruktorina. 1967 a. asus puhke-palgale. On korduvalt olnud peokõnelejaks rahvuslikel tähtpäevadel korraldatud aktustel, Baltimores ja mujal. On Eesti Ohvitseride Kogu USA grupi juhatuse esimeheks.

Tema relvavennad, endised õpilased ja suur sõprade pere tervitab teda ja soovib edaspidiseks head tervist ja palju rahulikke eluaastaid.

ERNST TIIVEL

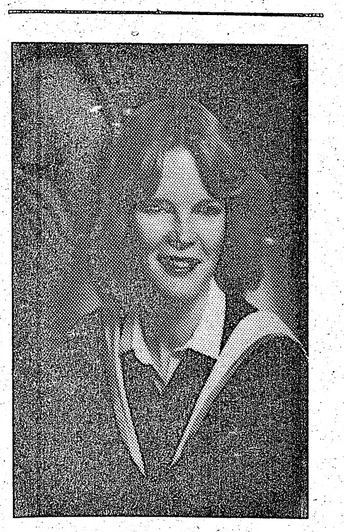

VALVE VOOGJÄRV-SIMONEN lõpetas York'i ülikooli Master of Business Administration kraadiga. Varem sai B.A. kraadi Toronto Ülikoolis. Töötab systems-mänedzherina Barbecon Inc. Toronto peakontoris. Akadeemiliselt kuulub Korp! India'sse.

St. Catharinesi kogudusel vabaõhu jumalateenistus

Pühapäeval, 28. juunil kell 2 p.l. peab St. Catharinesi Eesti Ev. Lutheriusu Pauluse kogudus vabaõhu jumalateenistuse ilusas ja hästikorrastatud O. Sauga puuviljafarmis (samas kus möödunud aastal). Jutlustab piiskop K. Raudsepp. Koraale saadab puhkpillide ansambel Mark Liho juhatusel. Pärast jumalateenistust on koosviibimine kohvilauaga, mille korraldavad koguduse naisringi liikmed.

Sõites Torontost enne St. Catharinesi jõudmist, või Niagara Fallsist, pöörata välja Queen Elisabeti teest 7-dale Streetile ja sõita umbes 1 km lõunapoole, vastassuunas Ontario järvele, kuni paremal on ühekordne koolimaja, mille lõuna küljelt pöörata O. Sauga farmi teele.

Majanduselu

OLUKORD BÖRSIL HALVENEB

Inflatsioon ja kõrged laenuprotsendid hakkavad takistama börsil ärielu edu.

On kujunenud olukord, kus ükski kompanii ei maksa enam nii kõrget dividendi, et see kataks inflatsiooni 12,5%. Ostad nüüd aktsia, siis peab sealjuures olema eeldus, et dividend tõuseb. Kui aga praegust olukorda lähemalt analüseerida, siis selgub, et tõusu asemel võib aset leida langus. Kõik kompaniid töötavad ju laenudega. Tõuseb laenu protsent kõrgele liiga kiirelt, siis ei ole kompaniil võimalik oma tulu tõsta samas tempos. Tulu väheneb ja koos sellega väheneb ka dividend. Minu arvamise järgi produtseerib iga ostetud aktsia praegu ainult kahju. Kuigi hinnad näivad meelitavalt odavad, ei ole nad veel jõudnud langeda oma väärtuse tasemele. Praegu on mõistlik sellest ärist oma näpud eemale hoida ja jälgida olukordade arengut. Muutub Bell'i dividend võrdseks inflatsiooniga, siis võib jälle hakata börsiturul kergelt kübarat kergitama.

HOIUSED KASULIKUMAD

Nüüd aga tuleb kõik börsilt vabanevad summad üle kanda lühiajalistesse hoiustesse, saades sealt 17,5%, millest peale inflatsiooni mahaarvamist jääb veel ikkagi omale 5%.

Nende laenude abil on võimalik väljareguleerida oma sissetulekut tulumaksuvaba maksimumi piiridesse. Selle piiri saavutamise nõue on obligatoorne ja peab iga aasta ära kasutama. Tekkib sellel aastal, vähese kapitali kasu tõttu, mõnele raskusi, siis tuleb seda suurendada põhiliste aktsiate müügiga. Võtame näiteks Cominco — põhiliselt dividendi maksev aktsia. Mina maksin temast $23.00 ja saan dividendi $4.40. Näib nagu nurisemiseks polegi põhjust. Kui aga ärimehelikult hakkame tegema kalkulatsiooni, saame sootuks teise pildi. Cominco praegune hind on $70.00, sellest sööb inflatsioon ära aastas $8.75. Tahad saada endiselt edasi dividendi 6,3%, siis peab aktsia hind aastas tõusma $8.75. Cominco ei ole aga kauemat aega enam edu näidanud, üle aasta tuikunud edasi-tagasi ja kes garanteerib nüüd, kus kõik ajamärgid näitavad halvenemist, et kompanii astub teele, mis kulgeb õnnemägedele.

MÜÜMINE KASULIK

100 aktsia likvideerimisel kustub dividend $440.00, aga müügist saadud summa investeerimine annab selle asemele $1,200.00. Edu näitab suurenemist, aga tähtsam sellest on, et meie oleme oma suurelt kapitali kasumilt maharaputanud tulumaksu.

Mina müüsin isegi selles mõttes maha nii hea aktsia nagu seda on Noranda.

Maksin aktsiast $9.00 ja müüsin $35.75. Selle müügi juurde aga kaasus lisaüritus. Mina arvan, et aktsia on nagu inimene. Ta käib sinu jälgedes. Tahad oma rännakul teha hüpet kõrgemale, siis taganed enne tagasi, võtad hoogu ja hüppad. Samuti teeb ka aktsia. Noranda taganes 26-le ja hüppas siis 36-le. Utleme, et nüüd taganeb 30-nele ja siis hüppab 40-nele. Sellel vahemikul on aga võimalik aktsiat tagasi osta. Tehingu tulu on see, et olete saanud lahti kõrge kapitali maksustamisest ja uue ostetud osa üle ei ole tulumaksu pärast enam vaja muret tunda.

Soovitan pensionäridele sellelaadiliste arvestustega aega viita. Mida sügavamale nendesse süvenete, seda huvitavamaks need muutuvad.

Lubasin kirjutada süsteemist börsil, kus laiskadel ei ole omal vaja vaeva näha, vaid nende töö teeb süsteem. Süsteemi kujundamiseks peab aga olema aeg soodne, mida see praegu ei ole. Inimesed unustavad kiirelt, selle pärast käsitlen seda küsimust siis kui tuleb selleks õige aeg.

A. TIIDO

KUHU MINNA?

★ Laup., 4. juulil „Suvihari 1981" Seedriorul algusega kell 5 p.l.

★ Pühap., 23.—31. augustini „Loo-ming '81" Jõekäärul.